N Nr. 4

2. FEBRUARNUMMER 1942

Signal

Universitetsbiblioteket
i Tromsø

Efter speidertropp-foretagendet

Tyske alpejegere i telt ved fronten i det høie nord

PK-foto: krigskorrespondent Hilmar Pabel

Belgia 2.50 fr. / Bøhmen-Mähren 2.50 kr. / Bulgaria 8 lewa / Danmark 50 øre / Finnland 4.50 mk. / Frankrike 4 fr. / Hellas 12 drs. / Italia 3 lire / Kroatia 6 Kuna / Nederland 20 cents
Norge 50 øre / Portugal 2.— esc. / Romania 16 lei / Serbia 5 dinar / Sverige 53 öre / Svelts 45 rappen / Slovakia 2.50 ks. / Spania 1.50 pts. / Tyrkia 12 kuruş / Ungarn 40 fillér
Luxemburg, Sydsteiermark 25 Pfg.

TRENINGSMETODER

„Jeg er av den mening at offentligheten i sin egen interesse bør få en nøiaktig totaloversikt over våre forsvarsmidler. Her er den:

Luftvåpen. Den 1. september 1940 hadde våre stridskrefter bare 56 firemotors, moderne, store bombefly som var egnet til innsats i forreste linje. Siden har vi ytterligere bygget ikke fullt 200. Vår samlede årsproduksjon av alle slags kampfly er mindre enn antallet av de fly som i løpet av en måned ble tilitetgjort under den tysk-sovjetske krig.

Tanks. Den 1. september 1940, et år efter krigsutbruddet, sto der til disposisjon 275 lette tanks, 18 mellemstore tanks og ikke en eneste av de store tanks. I løpet av det andre krigsår ble det bygget ca. 1500 lette tanks av moderne konstruksjon; produksjonen av mellemstore tanks utgjorde ca. 250. Vi har fremdeles ikke en eneste stor tank av den type som med utmerket resultat benyttes av Tyskland — imidlertid har vi en håndarbeidet modell av den. To år av forsvarsprogrammet har brakt vår samlede tanks-styrke op til litt over 2000.

Luftvernkanoner. Et år efter krigsutbruddet hadde vi bare 431 tretoms luftvernkanoner (en type som i mellemtiden har vist sig å være ineffektiv). Av 90-mm-kanoner — som bare er effektive mot høitflyvende bombefly — ble der inntil mai iår fremstillet 1, i mai 8 og i juni 12.

Vi produserer ikke nok krigsmateriell til å bevæpne oss selv. Vi leverer ikke våre forbundsfeller de våpen de trenger. Og det verste av alt — vårt folk får ikke vite den fulle sannhet om vår vanmakt."

Spørsmål: Hvem sier dette? Og hvilket land dreier det sig om?

*

Dette står ikke i en betenkning fra krigsministeren i Costarica, dette sier ikke regenten for Nederlandsk Øst-India, heller ikke dreier det sig om Aksens ordspråksmessige propagandaløgn, det vilde også være feilaktig å la sig vill-lede av de små tallene. De gjelder nemlig demokratienes våpenarsenal, verdens sterkeste industrimakt, den uovervinnelige garantist for den menneskelige verdighet, kort sagt USA. Forfatteren er ikke en hvemsomhelst, ikke en svakelig isolasjonist eller en ukyndig bladsmører, men senator Byrd, tidligere guvernør i staten Virginia og idag medlem av viktige senatutvalg. Hans artikkel „Vårt nasjonale forsvarsprograms fiasko", offentliggjort i novembernummeret av „The Readers Digest" er et klassisk bidrag til spørsmålet om verdensmaktenes krigspotensial. Den illustrerer forskjellen mellem det man kan og det man gjerne vil, forskjellen mellem bluff og virkelighet og røper den krigsøkonomiske hjelpeløshet i et land som har levert tilstrekkelige bevis for sin tekniske evne. Men mellem evnen til å fremstille gode biler, førsteklasses klimatiske anlegg og billige kjøleskap til millioner, og en ytedyktig krigsøkonomi er der en stor kløft.

Den strekker sig fra 50.000 fly, som president Roosevelt i mai forlangte produsert, til de 14 store bombefly som ifølge senator Byrd er blitt bygget i juli 1941, fra planen om en 5-millioners armé til de 53 moderne 10.5 cm. haubitser som USAs hele regulære armé rådet over den 1. september 1941.

*

Evnen til å bli tynnere og allikevel kraftigere er ulike fordelt mellem menneskene og folkene. Å komme ned på 150 pund faller vanskeligere for en mann på 150 kg. enn for den slanke, og å føre en luksushusholdning uten personale er langt besværligere enn fra begynnelsen av å bo i en hytte. Av forskjellig tykkelse er også det fettlag av sivilisatoriske vinninger som de enkelte nasjoner har fått over sine muskler. Noen lever for å holde på fettet sitt, de andre, for det meste av mer atletisk kroppsbygning, er avholdende for å leve. Dersom de traff hverandre på idrettsplassen, vilde sjansene for den som kan tåle sult stå bedre enn den vel avrundedes. Og trådte de inn i bokseringen, vilde kampen neppe finne sted fordi den ene allerede vilde være groggy av vektforskjellen.

Rike, tykke mann i USA! Av verdens stål produserer du mer enn halvparten, for bare biler kan du knapt gå, du har de høieste hus og de dypeste borehuller, du er spekket med ismaskiner og varmer dig ved ilden av hveteoverskudd som brennes — tror du virkelig du er en boksechampion fordi du har boksehansker på? Nei, du vil trenge år før du i det minste har fått løsnet de lenker som det behagelige liv har lagt dig i. Når du har lært å bevege dig fremover på føttene i stedet for i biler, å lytte til stillheten i stedet for høittaleren, å innånde naturlig luft i stedet for conditioned air — da kan du langsomt begynne treningen for århundrets match.

Og les ved leilighet rapportene fra dine motstanderes treningsleir. Én befinner sig i Europa: den er, som du vet fra din presse, besatt med barbarer. De har riktignok opfunnet bilen, ismaskinen og meget annet tilbehør i din rikholdige husholdning, men har i ca. syv år levet i en tilstand av merkelig fordringsløshet. De lager klær av tre, spiser lite men grått brød, drikker ingen Black and White og arbeider med stiv utholdenhet. Syv år som sagt har de, ved siden av et sterkt naturlig anlegg, hatt bruk for å sette inn sin berømte k. o. seier. Og tross dette har de dog tidligere levet så godt og påstår at de atter vil komme til å gjøre det i fremtiden. En annen ligger i Japan, et lite land med hus av bambus og papir, med 6 mill. tonn jern årlig, uten jordolje og uten skrapjern og med bare få undergrunnsbaner, du ser ganske fattigslige forhold. Folkene der har også allerede vært syv år i arbeid, og det synes som de har bokført noen runder for sig.

Gode Uncle Sam! Din nåværende trener har for halvannet år siden sagt i Chickamauga: „Vi behøver ikke ofre et bedre livs gevinst for å opnå et bedre forsvar. Jeg foreslår at vi beholder det ene og erverver det andre." Du vil vel måtte engasjere en annen trener — og frem for alt en meget god massør.

Vox

COPYRIGHT 1942 BY DEUTSCHER VERLAG BERLIN

VED FRONTEN...

Om natten i kampstillingen 200 meter bak den forreste skytterlinje — adjutanten har vekket bataljonskommandanten — en viktig regimentsbefaling blir gjengitt

Feltpostbrev — i den vinterlige jord ved den lille ovnen i et granatsikkert rum i forreste linje

PK.-fotos: Krigskorrespondent Hanns Hubmann

Forsettes side 6

OTTO PHILIPP HÄFNER

I LØPET AV 21 MINUTTER

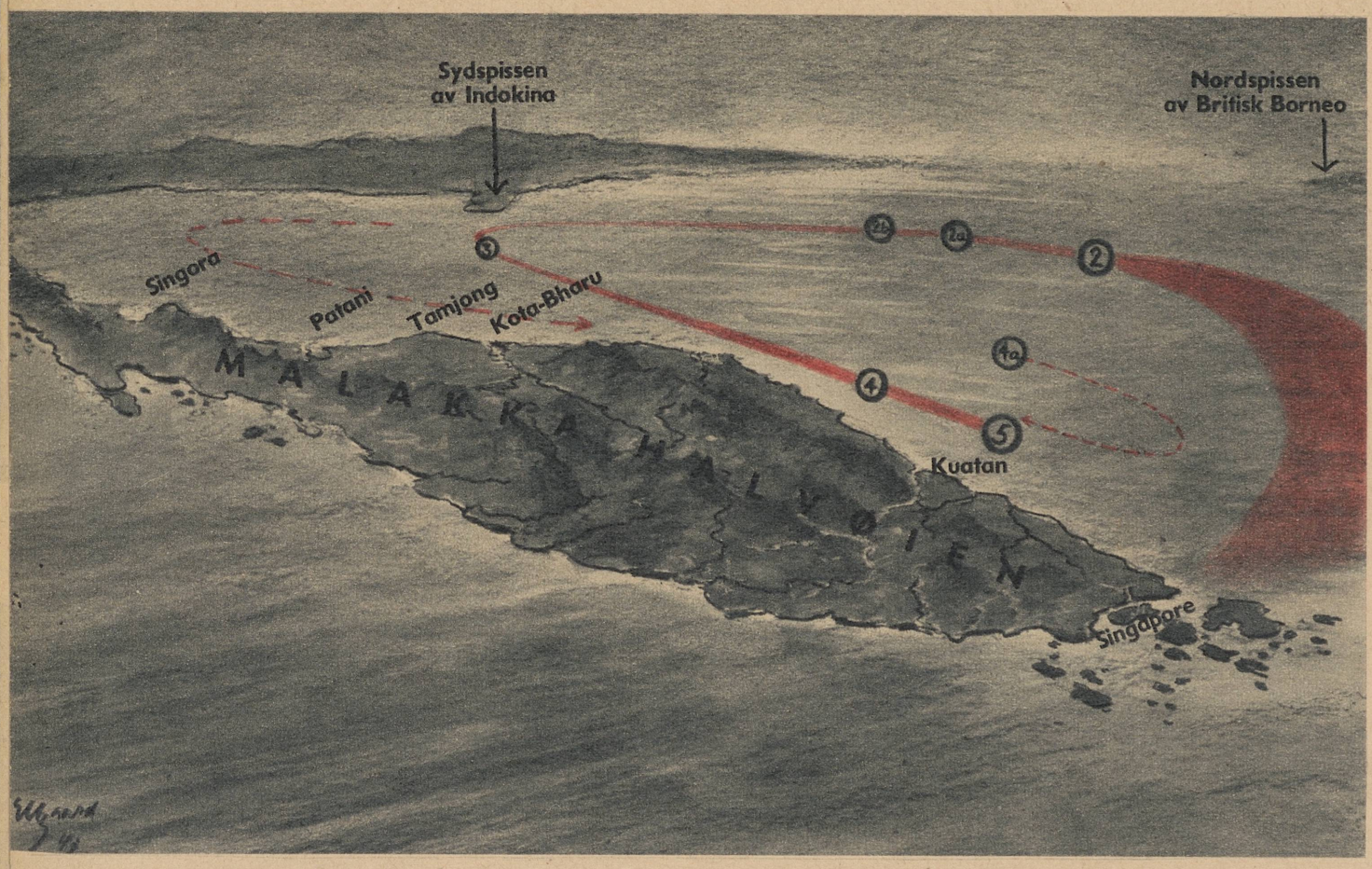
"Signal" sammenfatter de japanske meldinger og de britiske erklæringer til et nøiaktig bilde av det store luft-og sjøslag under hvilket det japanske marineluftvåpen senket to av den britiske flåtes veldigste skib, „Prince of Wales" og „Repulse"

Ddere som en minneverdig dag i en 10. desember 1941 vil leve visjøkrigshistorien. Denne dag senket japanske fly foran Malayas østkyst på høide med Kuantan, to slagskib, „Prince of Wales" og „Repulse", og halshugget med dette eneste slag Storbritannias nettop sammenstilte østlige flåte.

De japanske og engelske fremstillinger stemmer overens i det vesentlige. Bare tidsangivelsene er forskjellige, hovedsakelig som følge av den forskjellige lokale tid i Tokio og Singapore. De engelske beretninger er leilighetsvis selvmotsigende (frem for alt med hensyn til antall bombetreffere) så selvmotsigende som uttalelser om så lynsnare og oprivende oplevelser alltid pleier å være. Mange engelske korrespondenter forsøkte også, efterat ulykken engang var skjedd, å skildre angrepet som fryktelig og rose soldatenes holdning. Således forklarer man sig på den ene side en viss tendens til å forlenge kampens varighet utover det virkelige forhold og overdrive antallet av treffere („Bismarck" sank først efter 9 torpedoer og efter hundrer av granater). På den annen side tør man vel sannsynligvis føre på denne konto noen meget romantiske undergangsscener. I alle disse tilfelle har forfatteren støttet sig enten til den sannsynligste eller til den mest autentiske versjon. Forøvrig benytter følgende fremstilling sig bare av offentliggjorte beretninger og støtter sig ofte til deres ordlyd uten å gjengi enkelthetene i de tallrike tekster.

Beslutningen

Da den østasiatiske krig brøt ut mandag den 8. desember henimot klokken 1 — efter Singapore-tid — lå den britiske østflåte i krigshavnen i Singapore. Nøiaktig åtte dager før var „Prince of Wales", det nyeste engelske slagskib, kommet fra Kapstaden. Samtidig hadde offentligheten fått vite at Churchill hadde befordret sin mangeårige venn, sir Tom Philipps, til admiral og øverstbefalende over den nye „østflåte". Stillingen slik som den frembød sig for Sir Tom den 8. desember var følgende: Siden den 27. november hadde man konstatert japanske flåtebevegelser i det sydkinesiske hav, først 16 kryssere og hangarskib nord for Nord-Borneo, noen dager senere 40 troppetransportskib i retning av Thailand, den 7. desember 12 transportskib med kurs for Kamranh-bukten, tre konvoier dampende mot Siam-bukten og lette stridskrefter ved Indo-Chinas sydspiss. Mandag morgen fikk admiralen melding om at japanske tropper siden klokken 1.30 var landsatt ved Kota Bharu og like sønnenfor ved Sabak og at der likeledes fant sted landsettinger i nord på thailandsk område ved Patani, Tanjong og Singora. Japanske krigsskib ble meldt i bukten ved Thailand. Klokken 4.15 ble Singapore for første gang angrepet fra luften. Allerede i løpet av mandagen besluttet admiral Philipps sig til å stikke til havs. Han rådet over et sterkt flåteforband: slagskibene „Prince of Wales" og „Repulse", svære og lette kryssere og dertil destroyere. Riktignok manglet der et hangarskib. Men Sir Tom håpet i nødsfall å få flyhjelp fra de tre hovedflyplassene i Malaya (Singapore, Kuantan, og Kota Bharu). Det militære mål var klart: admiral Philipps vilde tilintetgjøre flest mulig japanske troppetransporter ved Malayas og Syd-Thailands østkyst og på denne måte ødelegge de japanske landsettinger i fødselen. Han risikerte et sjøslag med japanske slagskib med dette foretagende, men det var ikke hans mål. Admiralen var utvilsomt bekjent med at de mange japanske konvoier undertiden bare var beskyttet av underlegne sjøstridskrefter, mens japanske slagskib gjennem sine rekognoseringsfly sikret på avstand. På dette bygget Philipps sin plan. Han vilde føre flåten ubemerket omtrent til eidet ved Kra og, idet han dro sydover derfra, tilintetgjøre den ene japanske transport efter den andre.

SLAGSKIBENE „PRINCE OF WALES" OG „REPULSE"S SISTE FERD

1 Natten mellem 8. og 9. desember. Sir Tom Philipps stikker tilhavs fra Singapore (————)i den hensikt (----------) å angripe japanerne som er gått i land ved Kota Bharu, Patani, Tanjong og Singora 2 9. desember. Posisjon klokken 10 2a 9. desember om eftermiddagen. Japansk ubåt opdager den britiske flåteavdeling 2b 9. desember om kvelden. Japansk rekognoseringsfly meldt 3 Natten mellem 9. og 10. desember. Den avgjørende kursendring 4 10. desember henimot klokken 9.30. Japansk ubåt og rekognoseringsfly melder nesten samtidig et japansk luftsveit som erpå tilbakevei. 4a Fiendens posisjon. 5 10. desember, omkring klokken 12. Luftsjøslaget begynner. Klokken 12.19 „Repulse" synker. Klokken 12.50 „Prince of Wales" synker

Underveis

Mandag kveld, den 8. desember heiste Sir Tom Philipps for første gang, riktignok også for siste, sitt admiralsflagg på „Prince of Wales" for å utføre en krigersk aksjon. Enten allerede om kvelden eller i løpet av natten lettet flaggskibet anker, fulgt av slagkrysseren „Repulse", omgitt av destroyere men uten kryssere og hangarskib. Flåteforbandet tok først østlig, senere nordøstlig og derpå nordvestlig kurs. Philipps gjorde en stor, bueformet omvei for å unngå den japanske rekognosering og for helt uventet å dukke op i Siam-bukten. Til å begynne med syntes været å utligne den manglende flyhjelp. Over de sydlige farvann lå der et lavt skydekke som skjulte flåten fra luften. Men oppe i nord, ved de japanske landsettingssteder, var skydekket revet op allerede tidlig mandag. Men Philipps hadde hell til å begynne med. Hele tirsdagen. også da han dampet nordover langs den malaiiske kyst, ble han forskånet for angrep. Fra skibet sitt signaliserte han til besetningene: „Vi er forberedt på angrep, og uten tvil vil vi også opleve dem. Vi håper å overraske fiendtlige transportskib imorgen og venter å støte på japanske slagskib."

Tirsdag den 9. desember om eftermiddagen meldte en japansk ubåt at den britiske flåte var gått ut til kamp. Da mørket falt på, observerte man fra de britiske skib et japansk rekognoseringsfly. En overlevende fra „Repulse" har fortalt at flåten av denne grunn endret sin kurs i løpet av natten til den 10. desember. Sannsynligvis var dette dog ikke den avgjørende grunn til at Philipps uten å ha opnådd noe resultat skiftet over til sydlig kurs og skyndte sig mot hjemmehavnen igjen. I virkeligheten hadde hans stilling i mellemtiden vesentlig forverret sig. Været hadde klarnet ikke bare i nord, men også i syd. Inntil den 9. desember om kvelden måtte Philipps ha mottatt meldinger om at japanerne om eftermiddagen hadde erobret flyplassen Kota Bharu. Man kunde altså ikke lenger regne med flyhjelp derfra. Videre måtte han ha kjent til at flyplassen Kuantan siden tirsdag middag ble heftig bombardert av japanske fly. Likeledes måtte den britiske øverstbefalende denne dag ha fått de første mer fullstendige meldinger om de katastrofale amerikanske tap ved Hawai slik at han kanskje ble usikker på om han nå turde sette på spill sine skib som var blitt så meget mer verdifulle. Iallfall lå flåten i grålysningen den 10. desember forlengst atter for sydlig kurs og styrte i godt siktbart vær mot Singapore. „Prince of Wales" og „Repulse" dro som følge av sin bedre manøvvrdyktighet og sterke røkutvikling avsted flere mil fra hverandre og var bare ledsaget av en eneste destroyer. De øvrige skib var åpenbart blitt detasjert for å narre japanerne.

Det første angrep

Om formiddagen henimot klokken 9.30 (Singapore-tid) ble de to slagskib opdaget av en japansk ubåt og omtrent samtidig av et rekognoseringsfly fra et

hangarskib. Det japanske luftvåpen som siden den foregående dag feberaktig hadde avsøkt havet, gikk omgående til aksjon. Den første formasjon fant ikke den britiske flåte. En annen formasjon var likeledes allerede på hjemvei nordover og hadde på østkysten av Malaya nådd på høide med Kuantan da eskadreføreren på 10.000 meters avstand oppdaget to hvite røksøiler. Besetningene som nettop spiste middag gjorde sig ferdige til angrep, op slaget begynte, ubestemt til hvilket nøiaktige klokkeslett. Det dreide sig om to slagskib og en destroyer for sydlig kurs. Førerflyet styrtet som det første ut av skyene og gikk til torpedoattakk på „Prince of Wales", mens eskadren på forskjellig måte formerte sig til angrep. „Prince of Wales" åpnet ild mot det ene fly. Kort efter ble eskadreførerflyet i parademessig flyvning fulgt av fem andre torpedofly som i lav høide holdt mot „Prince of Wales" og tiltrakk sig hele ilden fra 84 antiluftkanoner på begge slagskib (hvorav 48 på „Prince of Wales"). Det veldige skuespill var i full gang. Det syntes som om det skulde lykkes skibene uskadd å avverge denne første bølgen. Men nettop mens de fem fly dreide av, falt der på begge slagskib en bomberegn fra 5000 meters høide. „Repulse" fikk en fulltreffer på flydekket, som slo gjennem til mellemdekket og forårsaket en heftig brann. Om også „Prince of Wales" ble rammet, er uvisst. Riktignok hadde disse bombetreffere (så vel som det annet bombeangrep) ingen direkte tilintetgjørende virkning. Men de gjorde luftvernskanoner kampudyktige og forhindret derved et konsentrert forsvar. Englenderne forsto senere at de var falt som offer for en krigslist. Mens de vendte sin opmerksomhet mot angrepet fra lav høide, kom det første virksomme angrep fra stor høide.

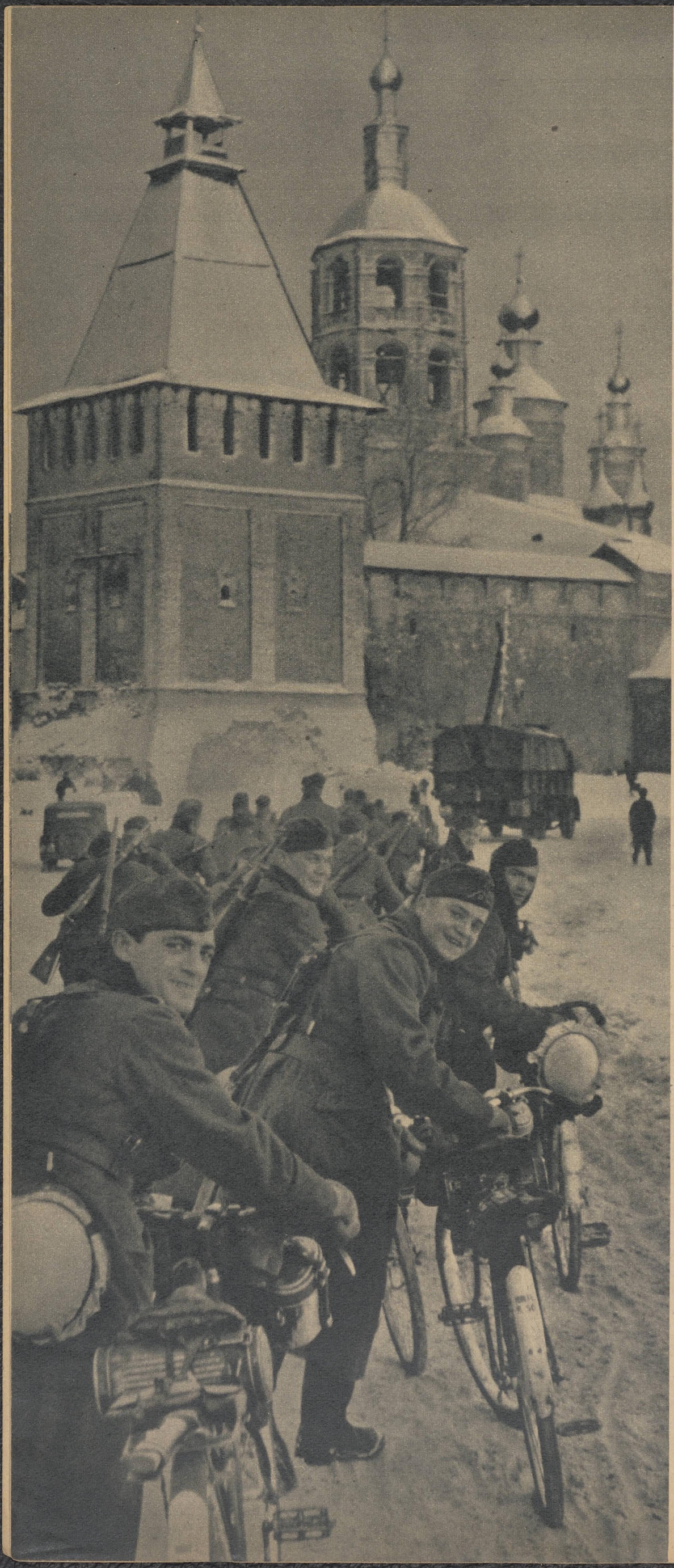
Klokken 12.10

Like efter lød der nye advarselssignaler. De gjaldt ytterligere ni torpedofly som denne gang kom forut fra. Kanonene som ennå var rettet opover, måtte svinges forover. Angrepet rettet sig hovedsakelig mot „Prince of Wales". Japanerne fløi så nær innpå at torpedoene akkurat kunde innstilles på den riktige kurs og den passende vanndybde, så nær iallfall at de — da de dreide av, tydelig kunde se blåjakkenes ansikter under de hvite luene. (De avskutte japanske fly gikk samtlige ned i en høide av 200 til 500 meter) Klokken 12.10 ble „Prince of Wales" rammet i akterstavnen på bakbords side av en torpedo fra det først angripende førerfly. Der reiste sig en uhyre søile av vann og røk, som venn og fiende skildrer, likesom en stor sopp på akterdekket. Hekk-kanonene falt ut, og „Prince of Wales" som med dette eneste skudd var blitt gjort manøvreudyktig, telegraferte: „Styreinnretning ødelagt. Er dere også rammet?" „Repulse" svarte: „Hittil har vi kunnet unngå 19 torpedoer." I dette øieblikk, da det annet torpedoangrep nettop holdt op, gjentok bombeangrepet sig fra stor høide. Det er uklart om og hvor bom-

Fortsettes side 36

„Prince of Wales" har nettop forgjeves ført sin forsvarskamp mot de japanske bombefly. Alle kanoner, selv av de sværeste kalibrer, er rettet opover. Betjeningsmannskapene er rammet hårdt som følge av bombetreffene. Da farer et japansk torpedofly over det ødelagte dekk. Den nedslupne torpedo suser i rasende fart mot skibets akterstavn som den i løpet av noen få sekunder vil rive op

Tegninger: Ellgaard

LYTTEPOST. I et godt kamuflert jordhull i terrenget foran ligger lytteposten på vakt, likeoverfor ham — 300 meter borte — lurer bolsjevikene

Ved fronten...

OG TETT BAKENFOR

SPEIDERTROPP. Mennene i et speidertroppsforetagende hilser — på vei forover — på „Signal"s mann, krigskorrespondent Hanns Hubmann, som tok disse fotos ved vinterfronten i øst

Vinteren har brakt de store kamphandlinger på østfronten til stillstand. De enkelte frontavsnitt er blitt utlignet, for å opnå gunstigere utgangsstillinger for senere operasjoner. Den tyske hær, som hittil kastet fienden tilbake i veldige seierstog, har nå dypt inne i Sovjetunionen tatt i bruk sine vinterstillinger, som er anlagt med stor omhyggelighet

GRANATSIKKERT RUM. 30 meter bak forposten bygget de tyske soldater granatsikre rum, de „organiserte" ovner, ja til og med vinduer

VEIEN FOROVER. Over denne broen marsjerer avløsningene og kjører vognene med ammunisjon, forpleining og feltpost. Den ligger 2 kilometer bak forreste linje, men vaktposten med den tunge frakk og filtstøvler med tresåler fortalte „Signal" at det fra broen er 2000 km. til hans hjemby Aachen i Rhinland

STORVASK VED TROSSET. Vinden blåser over den vidstrakte steppe, men her i skogen ved kompanitrosset er det stille. Og om det enn er over 20° kulde — vilde det ikke være noen ekte tysk soldat, hvis han ikke benyttet enhver anledning til å vaske tøiet sitt. Det er bare et spørsmål om hvordan han vil tine det op igjen — men det vil vel gis en utvei til det

HESTENES VARME RUM. Optil 24 hester fant „Signal" i disse vel kamuflerte, skuddsikre stallrummene. En „Hans" og en „Lise" blir nettop ført ut, de skal kjøre det dampende feltkjøkken forover til kompaniets mathentere

Høi for hestene — og en pipe tobakk for kjørekaren

Pølse, sardiner og sjokolade blir utlevert for infanteristene der foran i stillingen...

... og her en „mavevarmer" for natten ute hos forpostene

...OG TETT BAK DEM: MAT FOR MANN OG HEST

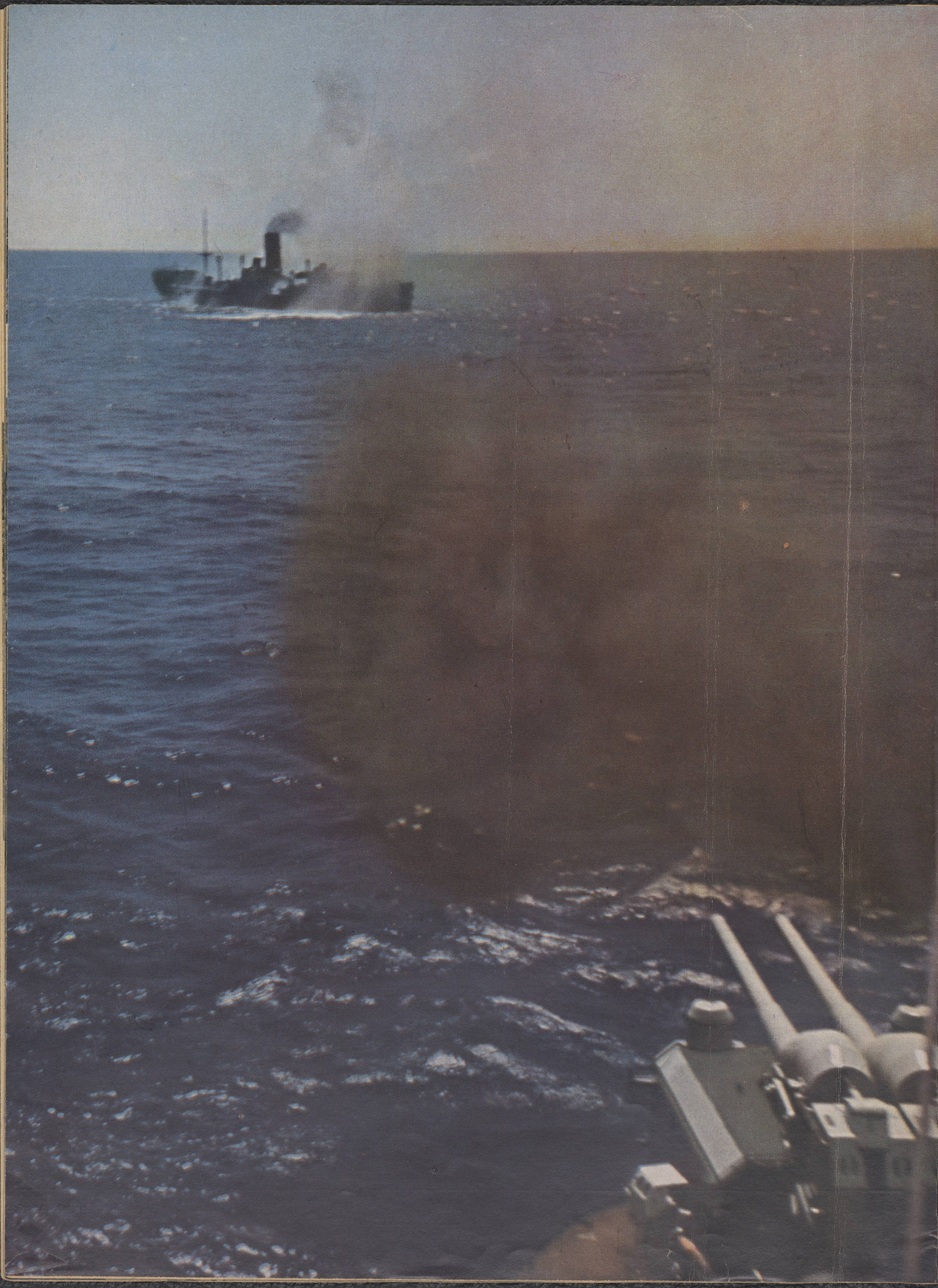

„Kjøkkenskogen" bak stillingene. Her losser proviantvognen det som den fikk med: ferskt kjøtt hermetikk, poteter osv., og post. Herfra blir troppen i kampstillingene forsørget

I 35⁰ kulde

I K.-fotos: krigskorrespondent Artur Grim

Dr. RICHARD SALLET:

USA.-fasade og virkelighet

Under tittelen „Hvorledes vi lovpriste Amerika" utkom der i 1920 i USA en bemerkelsesverdig bok. Forfatteren George Creel sto under forrige krig i spissen for de amerikanske propagandamyndigheter, den såkalte „Committee on Public Information" Med forbløffende ærlighet avslørte Creel hvorledes han og hans medarbeidere hadde klart ikke bare å demoralisere Tyskland og de daværende sentralmakter gjennem løgnpropaganda, men også „å selge amerikanisme" til de i sin tid nøitrale land, ja endog til de med USA forbundne nasjoner. På denne måte forsøkte man dengang å utbre en amerikanimbus som skulde stå for de europeiske folk som et fata morgana for den reisende i ørkenen. Hele dette trylleri ble så blåst bort med krigens avslutning fordi det amerikanske folk, skuffet over europaeventyrets kostbarhet, atter kom i hu sine egne problemer. Idag efter 25 års forløp kan man iaktta hvorledes Roosevelt i forbindelse med den annen USA-innblanding i Europa atter griper til det samme utslitte middel og allerede i september 1941, mens han utad ennå utga sig for nøitral, oprettet en propagandainstitusjon som, til tross for forsikringer om det motsatte, var trukket nøiaktig op efter skjemaet for den Creel'ske „Committee on Public Information". I spissen for det nye propagandakontor kom politikeren oberst Donovan hvis kvalifikasjoner for denne opgave besto i en europareise under hvilken han forøvrig mistet passet sitt i et nattlokale i Sofia. Av hittil foreliggende efterretninger ser man at der i dette kontor blir utklekket fantastiske planer for å vise Europas folk de store fortrinn ved amerikansk livsform. Ja, overivrige teoretikere fra Donovans krets taler allerede om et „amerikansk århundre". Det er den samme platen som Creel hadde lagt på for 25 år siden og som lot hans komite gå inn i den amerikanske historie som „Committee on Misinformation"! Creel medga også selv åpent i sin bok at de mange små brosjyrer og traktater som han dengang spredte ut i et samlet oplag på over 75 millioner eksemplarer utelukkende tok sikte på ved å skape et gjøglebilde å skaffe en falsk fasade for å skjule washingtonregjeringens sanne planer, Donovankontoret følger idag de samme metoder. Det er allikevel hensiktsmessig, belært av Creels tilståelser, engang å undersøke hva USA idag vil anbefale oss som nylaget „amerikansk levemåte".

Utadtil gir det amerikanske folk det utseende av at dets levestandard er det mest eftertraktede ideal for alle andre folk. Atter og atter hører man at den amerikanske sivilisasjon betyr eget hus, bil, radio, kjøleskap, huske på verandaen o. s. v. Men hva vil det si? Da blir lengselen efter eget hus utnyttet av utspekulerte foretaksomme personer og den jevne arbeider og funksjonær prakket på et lett trehus på hvilket han må betale gjelds-og låneavdrag gjennem tyve år. Salgsorganisasjoner som arbeider under høitrykk, forleder til kjøp av den bil som imidlertid i løpet av tolv måneder mister 60% av sin verdi som følge av de årlige nye modeller. På samme måte blir radioapparater, kjøleskap og lignende gitt folket på kreditt, slik at menigmann lever et liv i stadig frykt og usikkerhet mellem sin gjeldsavbetalings Scylla og den truende arbeidsløshets Carybdis. Et meget oplysende bilde av den virkelige amerikanske levestandard gir erklæringen fra sjefen for USAs helsevesen, dr. Parran, fra juni 1940 om at 40% av det amerikanske folk er underernært!

Utadtil blir der proklamert at den amerikanske arbeider er den best betalte arbeider i verden. Hvorledes forholder det sig med dette i virkeligheten? Dersom arbeideren tilhører en tallmessig begrenset faggruppe, kan han tjene en god dagslønn, hvis han virkelig har arbeide. I de siste tyve år steg dog arbeidsløsheten stadig og enskjønt New Deal kastet ut milliarder av dollar for å bli herre over denne kritiske utvikling, tellet USA året for krigsutbruddet 11.7 millioner arbeidsløse. Understøttelse for disse ofre for Amerikas overflod eksisterte der ikke. Når f. eks. bilindustrien omstiller sig på den nye årsmodell, blir titusener av arbeidere „avlagt" i løpet av en dag, et ord som forøvrig gir uttrykk for hele brutaliteten i opfatningen av arbeidsforholdene i USA. Så tærer da disse utarmede mennesker på sine kummerlige spareskillinger i det eneste håp om efter et par måneder, dersom de kaltberegnende bedriftsherrer ennå synes de er friske og arbeidsdyktige nok, atter å bli satt ved det løpende bånd. At denne „sosiale frihet" heller ikke er gått tapt ved USAs inntreden i krigen, viste for noen dager siden meldingen om at ikke mindre enn 1½ million arbeidere atter ble „avlagt" som følge av bilindustriens omlegning.

Men nå blir det allikevel påstått at arbeiderne har sine fagforeninger. Den amerikanske propaganda vil få verden til å tro at arbeidernes hele lykke ligger hos fagorganisasjonen. Englands fagorganisasjonsmann Bevin ble med megen ståhei innbudt til USA for ved Greens lodne mannsbryst å gråte ut over tidligere tyske fagorganisasjonsstørrelsers vanskjebne. I virkeligheten er fagforeningene det fundament på hvilket Lewis, Green og konsorter fører sin private maktkamp ved hjelp av tvangsmessig utskrevene bidragspenger fra hjelpeløse arbeidere. En ekte representant for slike „arbeiderførere" var lederen for den amerikanske scene-arbeiderforening som for noen uker siden ble fengslet for å ha utpresset filmindustrien for 1½ million dollars med en streiketrusel. Dette vilde i og for sig ikke vært usedvanlig efter amerikansk stil. Men dessverre hadde han forsømt å dele byttet med sine 125.000 medlemmer. Intet under at de amerikanske fagforeningsledere også vil utvide sitt innbringende system til Europa.

Gangstervelde er overhodet en markant biforeteelse ved amerikansk sivilisasjon. Ifølge opgaver fra lederen av det amerikanske forbundspoliti, Hoover, blir der årlig i USA begått 1½ million store forbrytelser. Dagsgjennemsnittet andrar 32 mord, 151 røveroverfall og 852 innbruddstyverier. Gjennem forbryterhender går der årlig tapt 15 milliarder dollar. Man skulde anta at den angivelig høie levestandards, overflodens og „frihetens" land ikke er noe miljø for forbrytere. Da den store stjerne på det amerikanske gangstervelde firmament under forbudstiden sluknet med dommen over Al Capone, trodde man å ha passert kulminasjonspunktet for denne amerikanske kulturforeteelse. Opdagelsen av et „Mordaksjeselskap" ifjor viser dog at det ennå idag eksisterer forbryterorganisasjoner mot hvilke Al Capone og John Dillinger er de rene stympere. For ikke lang tid siden ble en mann i New York fengslet for forsikringsmord. Da man undersøkte saken, fikk offentligheten efterhvert vite at denne anklagede bare var en ganske liten funksjonær i et fryktelig foretagende, et „Mordaksjeselskap" som utførte slike forsikringsmord i stor stil. Hundrer av kvinner var engasjert som lokkeduer og måtte gifte sig med menn som derpå ble forsikret og myrdet. Til dette aksjeselskap hørte også læger som hadde utstedt de nødvendige dødsattester, begravelsesfirmaer, kirkegårdsforvaltere o. s. v. Undersøkelsene antok stadig større omfang slik at tallet på ofrene for denne forbrytertrust overhodet ikke mere lar sig fastslå idag. Foretagendet opererte med en kapital på mange millioner dollar, hadde på sin egen måte inndelt de 48 stater i distrikter, kontrollerte spillebuler, bordeller, handelen med narkotika, pantelåneforretninger og spilte selv i politikken i de enkelte byer en rolle som ikke må undervurderes. Men utad gjør USA reklame med Røde Kors, veldedighetsorganisasjoner, kirkelige hjelpeforeninger og misjonsselskaper, så man skulde tro at der i slikt et land av menneskevenner overhodet ikke kunde eksistere noe forbrytervelde.

Hvorledes er det fatt med amerikanernes åndsliv? Med stolthet forteller USA-propagandaen at 4½ millioner studenter årlig besøker universitetene, høi-og fagskolene. Det klinger overordentlig imposant. Imidlertid blir bildet vesentlig annerledes når vi ser litt nærmere på denne akademiske ungdom med henblikk på dens kunnskapstrang. Blant de kvinnelige studenter ved en rekke universiteter ble der for flere år siden foranstaltet en offentlig enquete med spørsmål om de under sine aftenmøter med sine tilbedere bare kysset eller gikk noe videre. Enqueten brakte det forbausende resultat at 60% av de spurte åpent innrømmet et intimere forhold. Blant studentene var samtidig på mote store konkurranser, men ikke av vitenskapelig natur, men — — som gikk ut på å sluke levende gullfisk! At utdannelsen i et sådant undervisningsvesen lar noe tilbake å ønske viser en enquete blant studentene ved et bekjent universitet angående verdenshistoriens betydeligste personligheter. Av de adspurte visste alle bare litt om Napoleon, 34% betegnet Oliver Cromwell som amerikaner, 18% hadde aldri hørt om Bismarck, 42% holdt Goethe for en musiker, mens 73% ikke engang kjente Kant av navn og andre gjorde ham til en tysk general.

Et lignende meget oplysende kulturbilde gir et rundblikk i amerikanske museer. Riktignok ser man enkelte meget bemerkelsesverdige samlinger, som f. eks. det nylig åpnede Nasjonalgalleri i Washington, en gave fra Mellon, til hvis multimillioner riktignok hele folket har bidradd med flittig påfylling av „Gulf"-bensin. Men bortsett fra slike unntagelser blir der i amerikanske museer samlet sammen noe forferdelig skrap. De enkelte rum er f. eks ikke ordnet efter kunsthistoriske synspunkter men efter navnene på de respektive givere. At dette brokete hulter til bulter slett ikke innskrenker sig til de små meséner, viser et blikk inn i det nylig lukkede Palais Vanderbilt på Femte Avenue i New York som spesialiserte sig på sin tids franske malere. Der ser man en mengde bilder av de mest ubetydelige malere skaffet til veie med store beløp mens verkene av bekjente kunstnere på den tid som Manet og Monet ikke finnes. En virkelig tilintetgjørende dom over amerikansk maleri og kunstsinn ble dog for noen år siden uttalt av prisdommerne ved den årlige landsutstilling i Philadephia, riktignok ufrivillig: Førsteprisen ble nemlig tildelt et maleri, som efter hva det efterpå viste sig, ved en feiltagelse var blitt ophengt vertikalt!

Kontrasten mellem skinn og virkelighet viser selv trafikken med emigrantkomiteene. På den ene side beundrer Rockefellerne, Lamonts og Rooseveltsene hverandre gjensidig i sine utenlandske klær på en veldedighetsbasar for emigrantene, da salen ved en fest til gunst for kinahjelpen ved en feiltagelse var smykket med japanske dekorasjoner, men på den annen side blir der blant de folkegrupper av europeisk nasjonalitet som er bosatt i USA gjennem amerikaniseringsmetodene gjennemført en adskillelsesprosess blant generasjonene der som menneskelig tragedie bare finner sitt motstykke i de siste 25 års bolsjevisering av ungdommen i Russland. Mange nasjoner er også blitt tilstrekkelig klar over motsetningen mellem kulisser og virkelighet i amerikansk politikk under denne krig da Roosevelts løfter om hjelp til Polen, Frankrike, Jugoslavia og Hellas viste sig som tomt bløff. Det virkelige bilde som USA til tross for alle vakre kulisser frembyr, er lite skikket til å gjøre „amerikansk livsform" velsmakende for de europeiske kulturfolk.

På Atlanterhavet . . .

Fotos: PK.-billedkorrespondent Engels

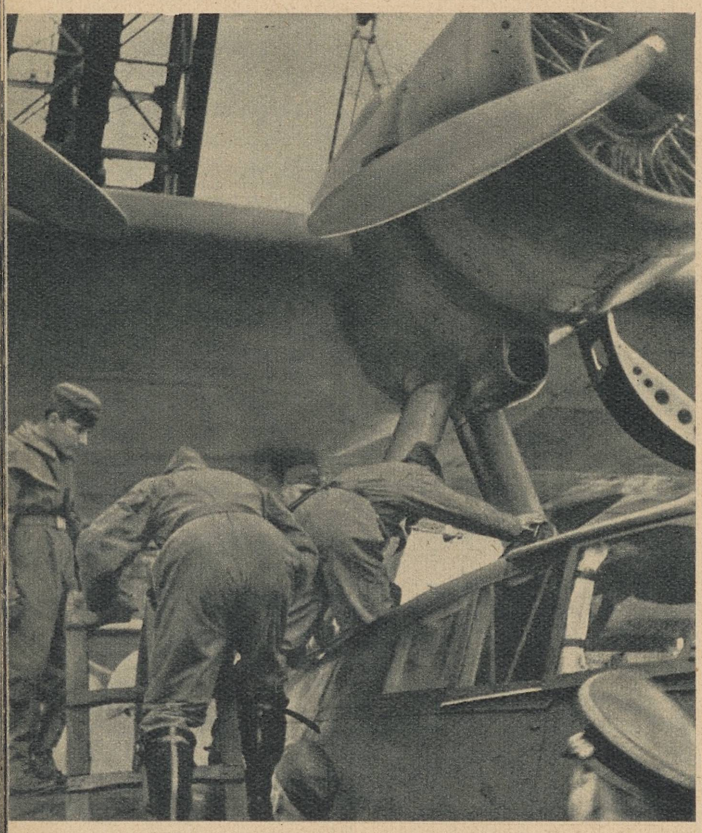
Havsnød i plankvadrat XY!

Vår PK.-medarbeider Jochen Grossmann har fra en atlanterhavs-basis deltatt i et redningstokt og forteller „Signal" om sine inntrykk

En vintermorgen i grålysningen ble jeg hentet ut av sengen og skyndte mig til fly-avdelingen med pyjamas under uniformen. I havsnød! To kamerater fra et ødeleggelsesfly drev omkring ute i Atlanterhavet. Flyet hadde ledsaget en angripende kampavdeling og hadde måttet gå ned på havet efter en luftkamp med engelske jagerfly. Vi startet med to fly, og fløi under lave skyer mot en sterk vind, under oss rullet Atlanterhavets veldige dønninger. Det syntes å være nesten en uløselig opgave å finne de to kamerater som drev omkring i en sådan sjø. Gummibåten deres, som var blitt skutt lekk allerede inne i flyet, var sunket. Nå drev de omkring på svømmevestene sine, to ørsmå punkter på den urolige, uendelige havflate. Våre kameraters liv avhang av øinene våre og av navigasjonstallene. Vi fløi i lett siksak i 300 meters høide. Vår kommandant og sveitkaptein, en gammel torpedobåtfarer, arbeidet uten pause med karter, kursinstrument og radio. Vilde det lykkes? Jo, efter en times forløp hadde i funnet dem! Vi i flyet smilte hverandre og slo hverandre på skuldrene. Det hadde lønnet sig å vente på denne time, efter uker hvor der ikke „hender" noe.

8¹2 *MELDING FRA HAVARISENTRALEN: „I kvadrat XY er et tysk ødeleggelsesfly efter kamp med fiendtlig jageravdeling gått ned på sjøen med iluskutt ror. Flyet er sunket, besetningen driver om i gummibåt. Et annet ødeleggelsesfly holder kontakt." Kapteinen gir ordre: Vi starter straks med to fly for leting efter den nødlandede besetning*

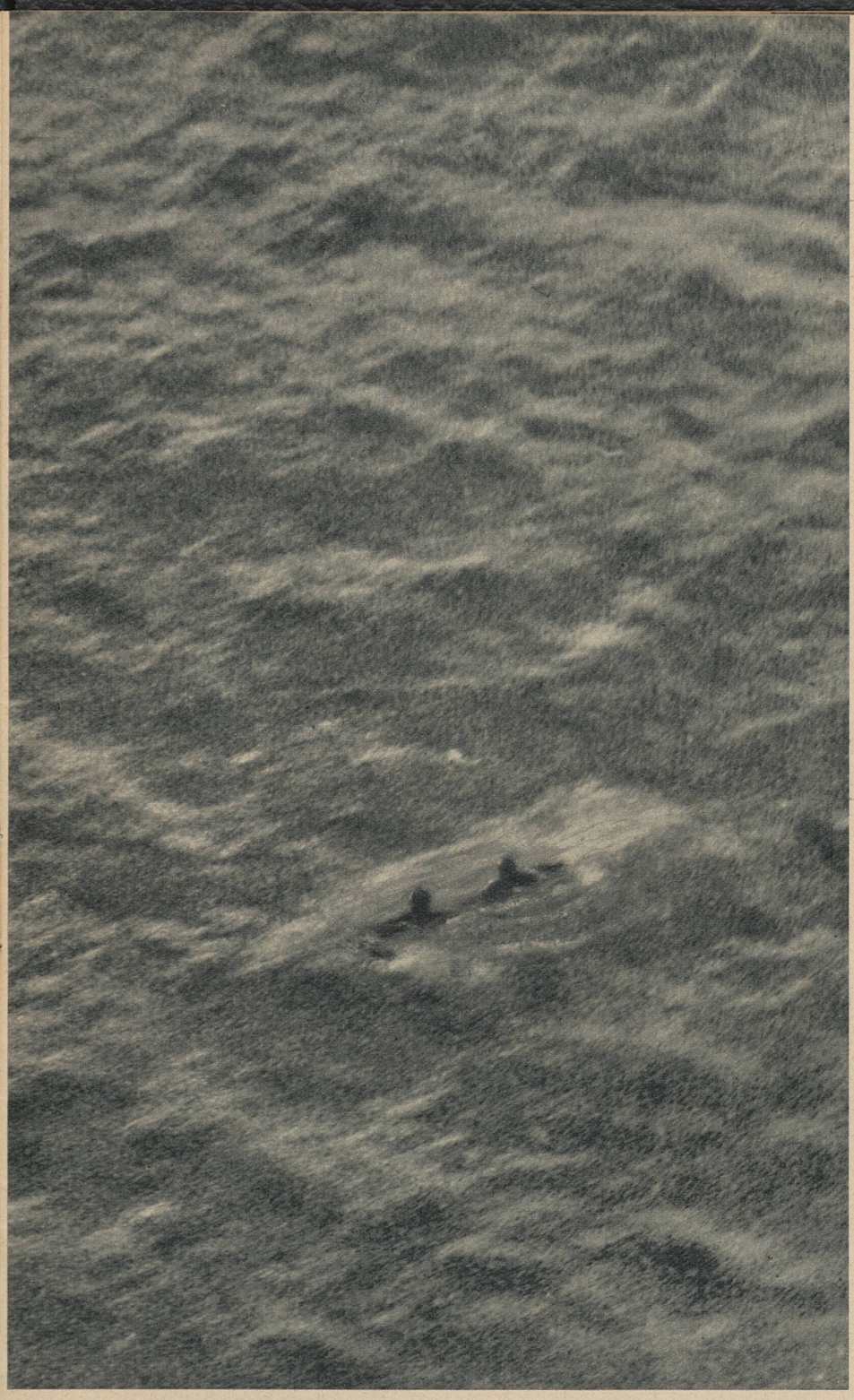
8¹8 *REDNINGSFLYET HENGER ALLEREDE UNDER KRANEN. Motorene som er i stadig alarmberedskap, er blitt varme. man har fått beskjed om været, sjøkrigs-og luftsituasjonen. Jagerbeskyttelse er bestilt, mekanikere og flypersonale er alarmert — vi starter innen 6 minutter*

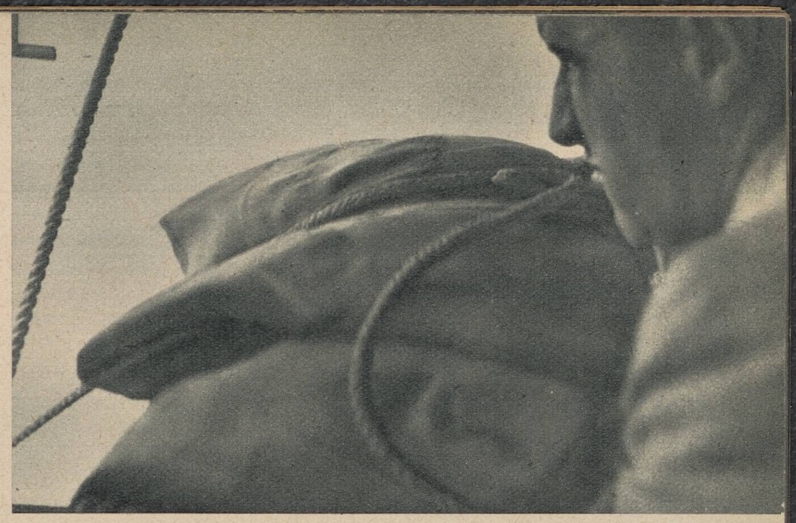

8³0 *DEN NESTE MELDING NÅR OSS UNDERVEIS. Det andre ødeleggelsesfly som holdt sig over den drivende besetning, meddeler oss at gummibåten som antagelig er blitt rammet av skudd, er sunket. Besetningen flyter på sine svømmevester. Derpå må ødeleggelsesflyet avbryte sin observasjonsvirksomhet på grunn av bensinmangel. For siste gang får vi dets nøiaktige posisjon*

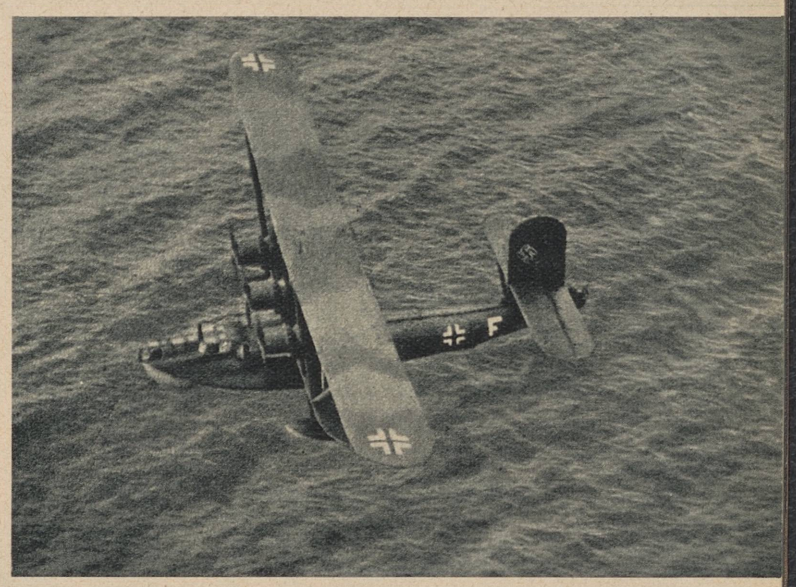
8³3 *KYSTEN OG JAGERBESKYTTELSEN ER DER! Presist på minuttet treffer vi, som ordren lød, jagerbeskyttelsen som vil avverge ethvert angrep eller forsøk på å forstyrre under redningsaksjonen. Fienden viker jo heller ikke tilbake for det Røde Kors og for et angrep på mennesker i havsnød*

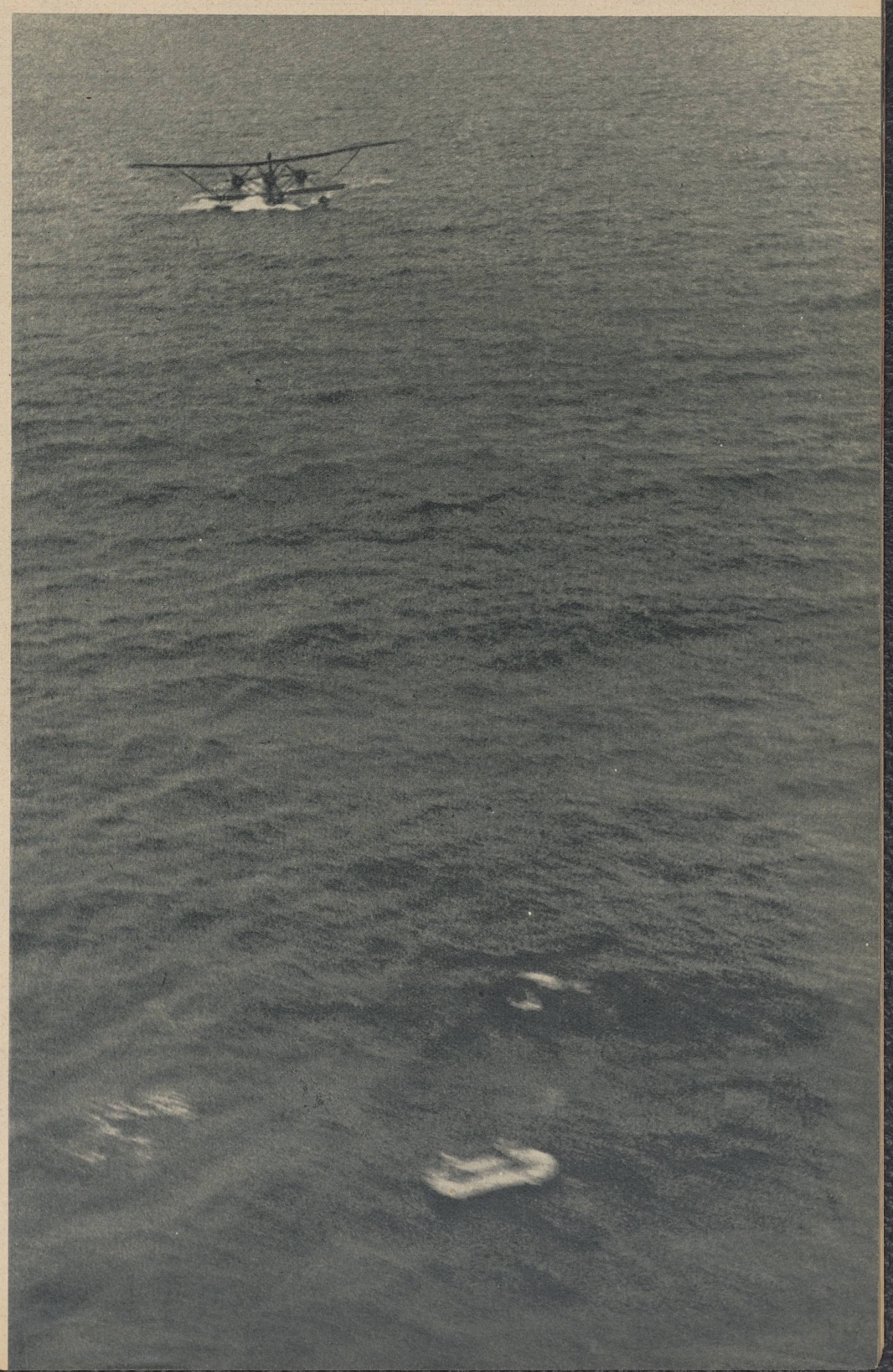
9^{34} *VI HAR FUNNET DEM! Flyføreren var den første som så de to punktene der nede i de høie dønningene. Vi går lavt ned og ser at det er utelukket å gå ned på vannet i slik en sjø. Vi telegraferer til det andre redningsflyet, som leter lenger borte, og gir det vår posisjon*

9^{36} *VI KASTER NED EN GUMMIBÅT. Den faller gjennem en luke, som vinden hviner gjennem, ned til kameratene som ligger i sjøen. I den høie sjø mister vi stadig de drivende avsyne, fra alle vindusluker i flyet holdes der utkik efter dem*

9^{58} *DET ANDRE FLYET KOMMER. Med stadige peilesignaler har vi ført redningsflyet frem til vår posisjon. Dette flyet er særlig egnet til å gå ned i høi sjø. Vi vet at i flyet sitter der en særlig erfaren flyfører. Det må gå iorden*

10^{02} *FLYET TAR VANNET I VELDIGE HOPP Kameratene som i mellemtiden har „entret" gummibåten vår vinker- redningsflyet ruller ut med brede skumstriper. Redningen lykkes*

SERSJANT J., VÅR FLYFØRER. Efter å ha vært hårdt såret, med arr efter brannsår på hendene og halsen, gikk han atter inn i tjenesten i redningskorpset. Hans skarpe øine og hans uforferdethet har hittil reddet et halvt hundre kameraters liv. Hans fly, tydelig kjennetegnet med det Røde Kors, ble under redningsarbeidet angrepet av en fiendtlig overmakt og kom i brann. Sersjant J. brakte sitt fly, som i løpet av få sekunder sto i lys lue, ned på havflaten og reddet hele besetningen

Légion des Volontaires Français contre le bolchevisme

FOR EUROPA...

„Signal"s PK.-korrespondent, Sonderführer Hanns Hubmann besøker den franske frivillig-legion på østfronten og følger med to kompanier fransk infanteri i en skogkamp. Hans beretning viser hvordan kompaniene løste sin oppgave i det vanskeligste terreng og mot forbitret motstand

„Jeg er soldat Lystig", slik presenterer en av de første folkene sig, som vår korrespondent lærte å kjenne i den franske frivillig-legion. I kampen neste dag viser han sig å være en særlig energisk kar. Den eldste legionær (nedenfor) presenterer sig annerledes: „Underoffiser comte de Gournay." Han er rik, stor godseier og forretningsmann, borgermester i Gournay i Normandi. Men han vil være med helt forrest, når Europas fremtid avgjøres

I kvarteret: brev før angrepet . . .

Vår krigskorrespondent, Hanns Hubmann, gjør sig kjent med mennene i den franske frivillig-legion

„Man må ikke bare drive propaganda for en politisk mening, man må også gå inn for den," sier legionsløitnanten Jacques Doriot, grunnleggeren og lederen av Partie Populaire Français. I 1935 fant denne ledende kommunist tilbake til sitt fedreland. Han, den politiske kjemper, står nå i rekke med gamle hugaver fra den franske armé, som for eksempel kommandérsersjant Maurice Huet. Han bærer fire ordensbånd på brystet

Leon, den yngste i legionen — taler flytende russisk

Angrepsbefalingen er gitt

„Signal" følger den franske frivillig-legion under en skogkamp: de lette infanterikanoner rykker frem i beredskapsstilling aftenen før angrepet

En tung infanterikanon blir brakt i stilling: et ildoverfall skal innlede foretagendet neste morgen

Stillingsorientering: den franske frivillig-legions kommandant, oberst Roger Labonne foran kartet. Ved siden av ham løitnant Jean Fontenoy, aktiv leder for Social Revolutiounære

Neste formiddag:

På bred front gjør de to kompanier av den franske frivillig-legion sig rede til angrep fra et skogholt. Klokken er 12. Lysningen i skogen, hvor man må storme over mot Sovjetmaskingeværene, er 200 meter bred. Det er 23 grader under null. En iskald vind feier over feltet. Ubarmhjertig stikker de hvirvlende snekrystaller i ansikt og øine, ennå mer ubarmhjertig hyler maskingeværprosjektilene fra bolsjevikene tett over hodene våre. Men de 200 meterne overvinnes i et par sprang, og de franske bajonetter farer lynsnart ned i de bolsjevikiske motstandsreder. Innbruddet i det skogområde som skulde renses, er lykkes

Vår PK-korrespondent Hanns Hubmann forteller: „Jeg fikk ordre til å skrive en beretning for ‚Signal' om å skrive en beretning for ‚Signal' om den franske frivillig-legion. Denne opgave vel en av de eiendommeligste oplevelser i denne tiden, som såvisst ikke er fattig på hendelser, å se franskmenn i tysk uniform, og med tyske våpen kjempe side om side med tyskerne. Min far falt i verdenskrigen i kampen mot franskmennene, min bestefar sto foran Sedan i 1870. Jeg kjente ikke franskmennene annerledes enn de oss: som den gamle fiende. På samme tid har jeg som enhver annen tysker alltid hatt den største høiaktelse for denne store nasjons militære ytelse. Jeg vet at tyskerne alltid har beklaget at de ikke kunde stå side om side med franskmennene. — Nå — da et nytt Europa er ved å opstå — er det kommet så langt, og jeg skulde få lov å være med. Den franske charme overvant straks denne nye, egenartede situasjon i det franske kvarter. Elskverdighet og latter, vennlighet og opmerksomhet strømmet imot mig og gjorde mig varm. Franskmennene og jeg ble fort venner, og idag vet jeg at de virkelig er de gode soldater som min far og bestefar fortalte mig om

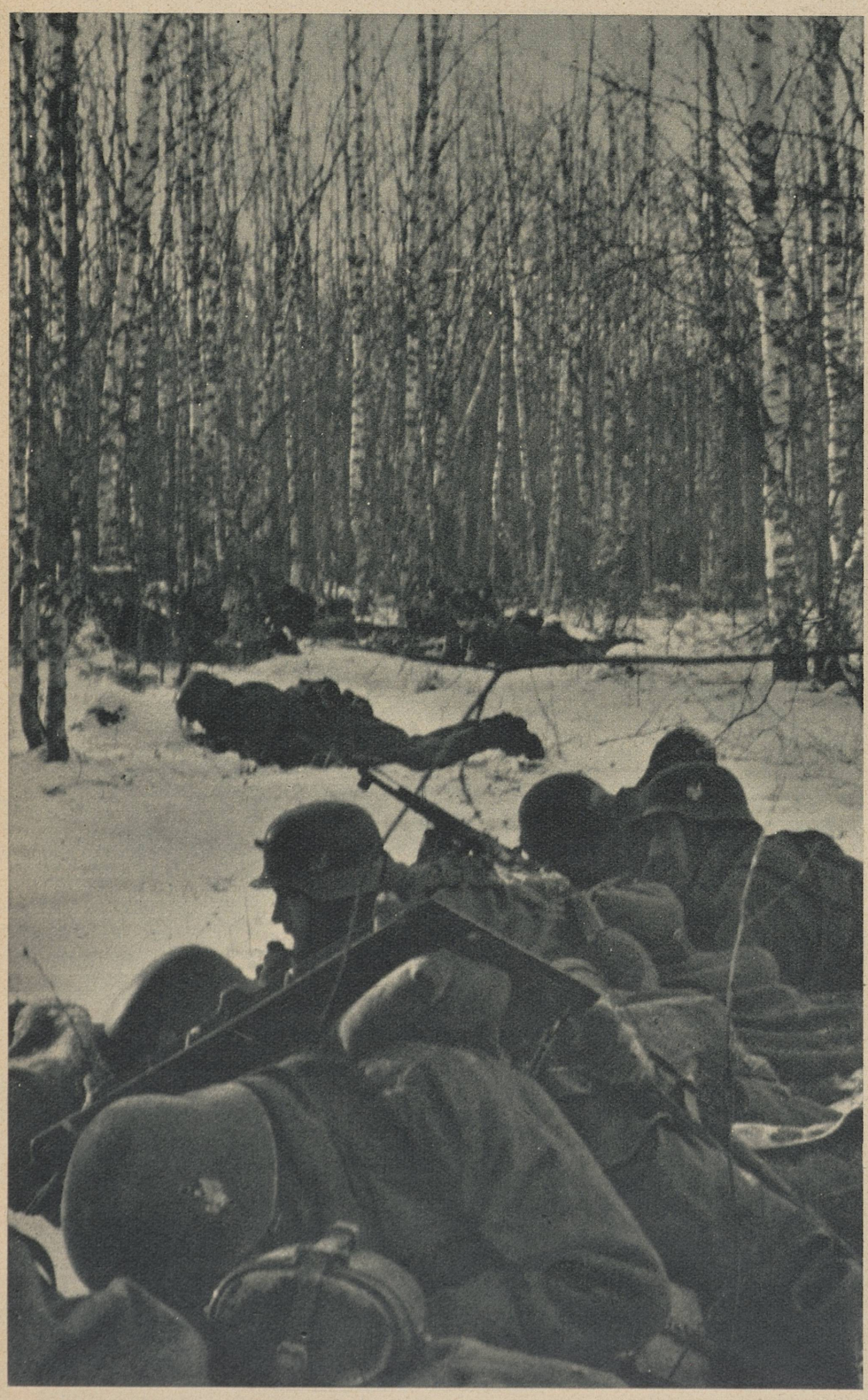

Ti meter bak den første infanterist: det første maskingevær kommer efter. De to maskingevær-skyttere skulde ikke mer få se den neste morgen

Foran den annen Sovjet-linje: angrepet stopper op. De to kompanisiefer, løitnant Dupon og løitnant Jeneste, drøfter den nye situasjon

Mens offiserene rådslår, ligger infanteriet — beskutt av granatkasteild — i skogen

Noen minutter senere: angrepet på annen linje er begynt. Forsiktig reiser de første infanterister sig. Det går videre

Skogen er finkjemmet:

Skogkanten, det foreskrevne mål, er nådd. Tre time har kampen om den 1½ kilometer store skogen vart. N ligger det et trebart terreng foran fortroppen, og det skrå

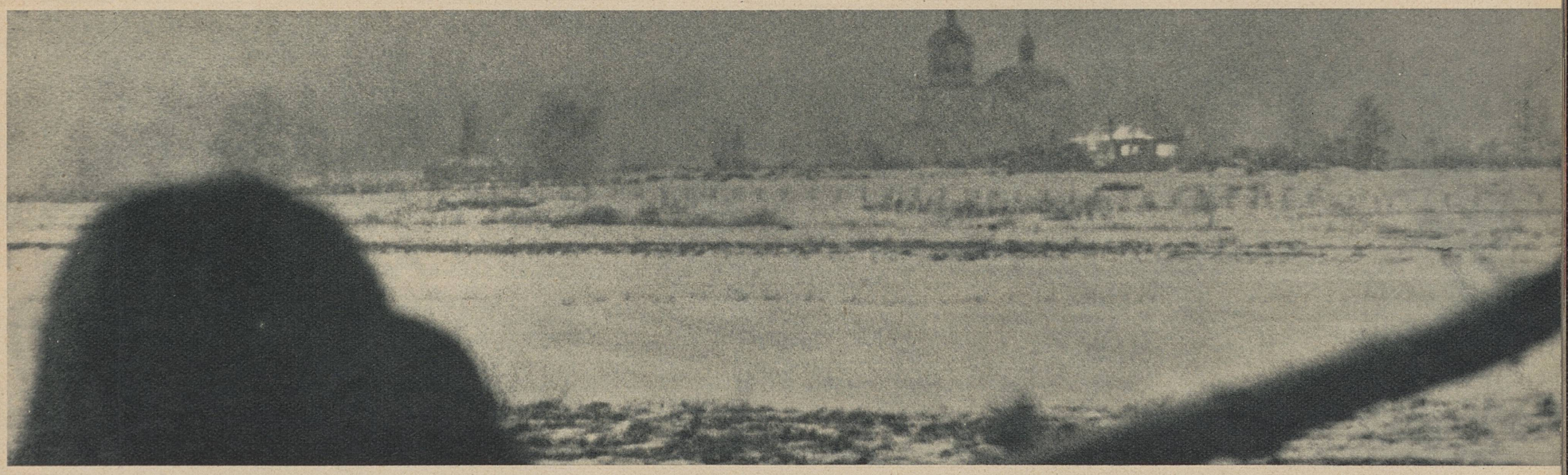
PÅ SAMME TID, 300 METER MOT VENSTRE: der har annet kompanis fortropp likeledes kjempet sig igjennem til skogkanten og går videre frem, idet de forfølger fienden. Plutselig skyter den røde flamme fra en flammekaster løs på dem: lynsnart har et sikrende maskingevær fått øie på faren og motstanderen. Et par skarpe smell fra dette våpen, og av flammekasteren blir det bare den svarte sky tilbake, som langsomt trekker over terrenget. Senere forteller føreren for denne gruppe, underoffiser Roger Crupant om sin oplevelse med flammekasteren. Ilden hadde nåddham. Nå står han med brannsår i ansiktet og hendene, oversmurt med olje og pistolen i hånden foran sine kamerater. Deres maskingevær har grepet inn i det riktige øieblikk

En fange bringes tilbake. Det ble ikke tatt mange fanger, kampen var altfor hård til det

ner svakt ned mot en elv. Gjennem snedrevet får man øie på en rekke bunkers på den annen bredd, videre bakenfor skimter man skogen. Derfra tar bolsjevikene den skogkanten som franskmennene har nådd, under uregelmessig maskingevær-, artilleri- og panserild. Klokken er 15

PÅ SAMME TID, 300 METER MOT HØIRE: også her er dagens mål nådd. I snedrevet og skumringen dukker en landsby op foran soldatene. Den brenner, tyske stukas har her understøttet franskmennenes skogkamp, idet de ødela bolsjevikenes beredskaps- og ildgivningsstillinger med bomber. Det nye mål lokker til nytt angrep, men natten faller på. Kanonene tier, spisshakken klirrer på den hårde, frosne jorden: sikringstroppen i skogkanten graver sig inn, kameratene bærer de sårede tilbake

FORAN HALLENE. „Panser-baljene" tårner sig op i fabrikkenes gårdsrum

Hvor mange panser-biler fabrikerer aksen ?

Førti „panser-baljer" viser vårt bilde ovenfor. Men det er bare utsnittet av et større bilde. Og fabrikken har mange gårdsrum. Og i fabrikkhallene står panserbil ved panserbil. Og Europa har mange slike fabrikker — og overalt blir det arbeidet dag og natt. Hvor mange panserbiler altså...? Det gis sikkert folk som teller dem. Men de kån kunsten å tie ...

I HALLENE. I det hvitglødende skjær fra sveisebrennerne fullføres de siste håndgrep på de tunge panserbiler

PK.-foto: Krigskorrespond. Pabel

Av verdens mest utsøkte velluktende stoffer skapte firmaet "4711", — ved siden av sin berømte Eau de Cologne — også et rikt utvalg av herlige parfymer, seper, cremer og pudder. For den mønsterverdig høie kvalitet yder tallet og navnet "4711" full garanti.

Villmarkens våpenbrødre

En oplevelse i den karelske ødemark / Fortalt av Curt Strohmeyer efter fenrik Jakko G's beretning

I det matt skimrende månelyset og midt i et endeløs trykkende snelandskap, omrammet av stille, mørke trær, lyser et sølvbånd. Det er Murmanskbanen, denne lidelsens vei av blod og tårer, bygget over skjelettene til utallige lidende mennesker.

Mennene i den finske patruljen stanser et øieblikk ved dette elendige skinnesporet av menneskekjøtt, de stirrer litt forskrekket inn i det store intet hvorfra sporet kommer og inn i det store intet hvor det forsvinner. De står som spøkelser i sine hvite kapper, derpå sprer de sig plutselig, løfter de norske ryggsekkene av skuldrene, og spenner av skiene. Det knirker i sneen mens pytikorvo'ene, de finske geværene, ligger skyteferdige. Nå smyger de sig videre bort fra skinnesporet. „Hyva on", sier en. „Det er bra." En fyrstikk blaffer op. Snart er finnene forsvunnet igjen mellem de stille, tause trærne i den vinterlige ødemarken. Da der høres tolv detonasjoner, er de allerede så langt borte at de neppe hører sprengskuddene. De har seksti kilometers hjemvei foran sig. Det er ikke noen bagatell. Og de tør ikke følge de samme sporene tilbake, for bolsjevikene vil senest når det blir lyst ha opdaget de gamle sporene . . .

Fenriken går i forveien. Han er en veltjent grensejeger. For noen soldater, disse mennene fra det finske jegerkorpset! De er ikke redd for fanden selv.

Det er natt. Fendriken har øine som en gaupe. På den venstre armen har han snørt kompasset over snekappen. Mennene glir lydløst avsted på skiene sine. Fenriken lager løipen. Sneen er ennå ikke særlig dyp, høist femten eller tyve centimeter. Det går i gåsemarsj Skiene følger løipen så nøiaktig at der ikke blir andre spor. Mennenes ben er som fjærer. De kommer hurtig fremover, for de er nå alle blitt kvitt sine tredve kilo sprengstoff. Man må passe på som bare pokker, for bolsjevikene har naturligvis også lagt merke til at man nå kan gå over myrer og sjøer uten risiko. De røde grensejegerne er noen pokkers fyrer. Man må ha øinene med sig overalt . . .

Fenriken blir plutselig stående. Han plystrer svakt og læransiktet hans med de dype furene ser nesten forskrekket ut. De elleve mennene blir også stående. Hva har fenrikken opdaget? Han huker sig ned. Han ryster på hodet. Han lar den blendede lommelykten lyse et øieblikk — og alle har sett hva som var tydelig synlig i det lynsnare lysblinket: sporene efter et menneske.

Furuene har en tynn snekappe over sig, jord og himmel gir et magisk lys. Hva er det for et spor? „Det er to", hvisker fenriken. Han går videre. Det knirker svakt under skiene, ellers er skogen stille og stum. Det vilde være uhyggelig dersom mennene ikke var vant til det. Atter stopper fenrikken midt under stor fart. Nei — denne gangen er det en elg. Sporene er efter dyr på flukt, derfor er de så lange. Man kan se avtrykkene av bakklovene i dem. Et skritt derfra står sporene efter en ulv. Men de går i nølende tritt, ulven har bare forsiktig streifet bakefter elgen. Den vet allikevel at den ikke får tak i den . . .

Men der — der! Fenriken stopper plutselig skiene så sersjanten bak ham nesten kolliderer med ham. Der er de igjen, sporene efter mennesker. De store, merkelige skoene, sporene efter trette, egenartede skritt. Og hva er det der borte? Der er den ene av disse mennene falt overende. Fenriken ryster stadig på hodet. I sitt lange liv ved grensen har han allerede oplevet meget, men disse to sporene er uhyggelige. De krysser patruljens kompassikre tilbakevei, står der som en truende ulykke. De røper intet, og allikevel synes de som stumme nødskrik i sneødet, i dette største øde i Europa!

Det blir glisnere i skogen. De finske grensejegerne suser videre avsted på skiene sine og holder våpnene klar. Foran dem ligger myren deket av sne. Men hva er det der borte? Fenriken stopper igjen. En enerbusk? Nei, et menneske! Ja virkelig — et menneske. Nei — to mennesker er det.

Finnene har forlengst kastet sig ned i sneen. De bakerste mennene i patruljen trekker sig litt forover, har geværet i anlegg. Det første skuddet tilkommer fenrikken. Men ett eller annet avholder ham fra å skyte. Det faller ham inn at sporene ikke kan være av bolsjevikiske infanterister. At det overhodet var pokker så gode sko, sannsynligvis filtsko med lærsåler. Det er det samme: det som reker omkring her en fiende! Han har ennå aldri nølt. Han hever maskinpistolen. Da hører han en stemme. Den spør: „Russere eller finner?"

„Finner" — det har fenriken allerede hørt. Slik kaller tyskerne Suomis menn. Er det altså tyskere? Fenriken rører sig ikke. Ingen av hans menn snakker tysk. Da roper stemmen ennå en gang stille i vinternatten: „Suomi? Suomi?"

„Kylle", svarer fenriken, men holder øiet over siktet „Kylle" betyr „Ja", men de der borte forstår det vel ikke. Den ene sier plutselig: „Vi er

Fortsettes side 47

Under den glødende himmel rir en arabisk bonde henimot en skyggefull oase. Over de øde tundravidder ovenfor tregrensen kjører et rensdyrforspann: det er en tysk forpost, som avløser sin kamerat. / Våre PK.-krigskorrespondenter er overalt. Fotos: PK.-krigskorrespondenter Dick og Ehlert

Fra en „Fieseler-stork“: på en endeløs vei — endeløse fangekolonner.

Hverdag på østfronten

Ibatteristillingen: 21-cm.-ammunisjonen er ankommet

↑ **Granatens vei:** projektilet fra en 15-cm.-felthaubits tegner sitt spor på himmelen

Fotos: PK.-Krigskorrespondent Hanns Hubmann

↓ **I avfyringsøieblikket ved en 21-cm.-mørser:** artilleristen trekker nettop av skuddet med venstre hånd, med høire hånd beskytter han øret

Ved Egeerhavets strand

Lek og dans i farverike drakter. Den tyske forsvarsmakts omsorg for de sårede og tropesyke i et rekonvalesenthjem

Foto: PK.-krigskorrespondent Dick

WOLFGANG MÜLLER:

SKIBSKOKKEN FRA BANGKOK

Det var i åttiårene av det forrige århundre dette hendte; skibskokken på tremasteren „Luise", på reise via Bangkok til Hongkong, kom ikke ombord igjen efter sin siste landlov. Barken skulde gå ut med morgenfloen og først da styrbordsvakten, efter at ankeret var hevet, kom bort til kabyssen for å hente morgenkaffen, ble det opdaget at kokken Fredrik Bolling ikke var ombord. Kabyssen var tom, kopper og kar sto på plass og messegutten var allerede ute for å lete efter sin mester. Men han ble hverken funnet full i sin køie eller beskjeftiget nede i proviantrummet, ingen hadde sett ham komme ombord, og efter at man hadde bannet og sverget en stund og befordret en mann fra Lübeck til kokk som påsto at han straks kunde lukte når ertene var svidd, overlot man Bolling til sin skjebne.

Mannen selv kom tung og døsig, mysende mot solen ned til kaien hvor skuten hadde ligget, på det tidspunkt da „Luise" allerede var ute i rum sjø. Han stirret forundret på den tomme plassen efter skibet. Det siste han husket var en liten sjokoladebrun danserinne fra Kamboja, som stadig vekk hadde skjenket en søt og sterk dram til ham i bitte små porselenskopper og som han drakk op hurtigere enn hun kunde skjenke i. Mens han betraktet Menams oljete vann, som gjenspeilet en pagodes forgylte spiss, kom han til å huske på, at hans skib jo skulde seile avsted med den første morgenbris.

Han gravde i lommene sine, men fant intet, som hadde noen likhet med et pengestykke. De små danserinnene i bambushuset hadde fingre så myke som mailuft, de hadde sågar fått tak i den siste gullmynt som han for sikkerhets skyld hadde sydd inn i bukselinningen. De hadde bare latt han beholde den siste stump av en rull skråtobakk og den bet han et stykke av. Han var ikke det spor sint på dem, de hadde summet omkring ham som en flokk spraglete sangfugler og selv om han ikke forsto noe av deres kvitter, så følte han dog deres hud, som var varm og sart som felden på et dyr. Han vilde nok få tak i en ny hyre, det kom jo stadig båter til Bangkok. Og så kunde jo mannskapet på „Luise" se hvem som alltid hadde en kopp varm kaffe ferdig til dem og skipperen finne en som kunde bake de brune, varme, sprø kakene av revne poteter.

Dermed opga han foreløbig alle funderinger og idet han mer og mer kom til sig selv igjen, så han at det bare lå en båt i havnen, som med sin grå og av sjøsalt fortærete takkelasje gjorde et lite tillitvekkende inntrykk. Men da han merket at han var sulten, forlot han sig på det gamle ordspråk: „Den Gud har gitt en mave, gir han også noe å spise." Han tok sin beslutning, vendte resolutt ryggen til kaien og forsvant snart igjen i den labyrint av trange smug, hvor han hadde vært kvelden i forveien.

Som kokk behøvde han bare å følge sin fine nese, som også usvikelig førte ham bort til et spisekvarter hvor to grelt overmalte trefigurer holdt vakt ved inngangen. Den ene forestilte en forsulten mann, som utpint og med stirrende øine så på serveringsbrettene med små sukkerbestrødde riskaker, stekt fisk som svømte i het olje og en helstekt liten gris. Den andre figuren var en fet mann som satt på huk og med tilfreds mine strøk sig over sin runde mave. Bolling betraktet disse to symboler på den sultne og mette tilstand og dro den innbydende duft som steg op fra tallerknene, inn gjennem nesen. Kineseren To Fo, innehaveren av spisekvarteret, kom ut av det tusmørke lokale frem i gatens dagslys for å betrakte denne gjesten, som så kresent syntes å betrakte rettene. Han var en liten, inntørket fyr, som lignet på den figuren som forestilte den sultne gjest, der han sto med en tynn bart hengende ned fra overleppen og med svarte øine som noen glasskuler. Han bukket meget høflig til den formentlige gjest og innbød ham på gebrokkent engelsk og med en håndbevegelse til å vise ham den store ære å tre nærmere. Men så betraktet han kokken litt nøiere, der han sto og lurte på om han kansje skulde følge innbydelsen og efterpå sette sin lit til sine kraftige never. Kineseren søkte med sine kulerunde øine efter de smale eller brede gulltresser, som han pleide å taksere sjøfolkene efter. Denne mannen som sto der hadde ingen slike gulltresser og heller ikke klimpret han med mynten slik som de fremmede, rødhårete djevlene pleide å gjøre.

To Fo trakk sig langsomt tilbake bak sine to husguder, rede til straks å synge ut hvis det skulde falle den fremmede inn uten videre å gripe efter riskakene, slik som det var hendt før, men isteden gjorde denne djevel med det lurvete, blonde hår og med et ansikt som glødet som aftensolen, en geberde som kineseren øieblikkelig forsto. Han pekte nemlig først på de matretter som lå der til utstilling, derpå vrengte han frem sine tomme lommer slik at To Fo så at de ikke inneholdt noe annet enn en tobakkstump og så pekte han tilslutt på det helstekte svinet. Denne konklusjon hensatte kineseren i grenseløs forbauselse. Vilde denne satans fyr kjøpe uten penger? Hvor i all verden var den slags skikk og bruk? To Fo var nær ved å utstøte sitt alarmskrik som straks vilde ha tilkalt hans tjenere, bevæpnet med bambusstenger, da den rødhudede kjempe begynte å le og snakke larmende på sitt eget språk.

Han ledsaget sin tale med så heftige geberder at kineseren vek ennå lengere unna. Hen pekte på riskakene, gjorde som om han knadde deigen med hendene og smattet med tungen, derpå pekte han på grisesteken og på fisken og gjorde noen bevegelser som om han dreide og snudde og skar dem igjennem, han rørte likesom i fett og prøvde dets konsistens idet han dyppet fingeren ned i og likesom forsøkte å slynge det vekk. Hvis fettet ble hengende igjen på fingeren, så var saken i orden. Herunder pekte han stadig på sig selv og på To Fo.

Til å begynne med ble kineseren ennå engstligere. Kanskje den rødhudede djevel var besatt av en ond ånd. Men så snappet han op noen ord som syntes å bety at mannen tilbød ham sin tjeneste og at han var kokk likesom han selv. Her var det kanskje anledning til å få en billig arbeidskraft. To Fo kom nå nærmere og førte selv ordet i forhandlingen. De ble enige om at kokken skulde få spise, hvis han vilde koke og steke. Mat skulde han få ja, men så kom To Fo tett bort til de ennå vrengte lommer, pekte på dem og lot som om han talte penger og rystet heftig på hodet. Det betydde at Bolling vel kunde få mat, men ingen lønn. Da det foreløbig bare var om å gjøre for kokken å få mat, så slo han til, for om noen dager håpet han på å kunne få en ny hyre.

Han strakte hånden frem og kineseren la tommelen og to fingre i den, som føltes som fugleklør. Så betydet han Bolling å følge ham og førte ham gjennem spiselokalet ut på en gårdsplass, som var full av kjøkkenavfall, der tjente til føde for noen svarte griser, bøiet så om til en sidebygning, hvorfra det kom røk og tung, fet damp. I kjøkkenet snakket han med en rekke gule fjes og en tykk kone som skar tang i tynne strimler. Derpå skjøv han bort til Bolling en tallerken med ris og sterkt krydet kjøtt, som denne straks kastet sig over. To Fo forlot kjøkkenet og Bolling la merke til at hver av hans bevegelser ble nøie fulgt av den tykke konen. Da han hadde spist, ga hun ham en kniv og et trebrett og så begynte han å skjære op den glatte tang i lange strimler, hvorav der ble laget en grønnsakrett.

Han fikk rikelig med mat og hans herre, To Fo, som riktignok stadig lot den tykke konen passe på ham, syntes litt efter litt å få mer tillit til denne mann som arbeidet uten å forlange en rød øre for det. Når natten var så vidt fremskreden, at den honninggule måne kom frem over toppene på bambussen bak kjøkkenbygningen, låste den fete konen kjøkkenet og dermed var arbeidet slutt. Bolling ruslet mett og doven ned til havnen, traff noen matroser og spurte dem ut angående skibene deres, han hadde ellers ingen særlige adspredelser, da han ikke hadde noen penger så han kunde gå til dansepikene. Han forundret sig over sig selv, at han alltid vendte tilbake til To Fo og aldri gjorde alvor av å besøke kapteinene ombord på skibene.

Vel, han kunde jo forlate To Fo når som helst, men hver dag kom han tilbake igjen. Han fikk lov å spise hva han vilde, konen og To Fo låste ingen ting inn for ham. Til gjengjeld fant han stadig på nye retter, som gjorde at To Fo fikk et visst ry. For eksempel så rullet han ikke bare riskakene i sukker og ristet dem efterpå, nå laget han en deig av honning, sukker, kanel og eggeplomme, som han lot riskakene forsvinne i til de var

gjennemtrukne, derpå ble de hurtig ristet og servert. Eller han la kokt kjøtt i deigen, tilsatte den med rått kjøtt og krydderier, smurte olje over kakene, brunstekte dem så lenge at kjøttsaften trengte gjennem risen uten at en dråpe av den gikk tapt.

Han beskjeftiget sig med disse eksperimenter like til hans ulykkesdag kom. Efterat kjøkkenet var blitt avlåst, slentret han som ellers om kveldene nedover til elven. Han ble stående foran et hus hvorfra det klang musikk fra kinesisk luft og tamburin. Hver gang forhenget som hang over døren, ble løftet op for en ny gjest, kunde han se silhouettene av de slanke pikene som danset der inne. I dårlig humør snudde han og ruslet hjemover igjen. I morgen vilde han forlange penger av den gule eller også gå fra ham. Kanskje var han våken ennå når han kom hjem. Da kunde han også som enhver annen gå ned til det huset og slenge noen mynter bort til musikantene, hvorpå pikene vilde komme flagrende som noen duer!

Da han kom tilbake til spisekvarteret, var dette lukket. Inne i gården var der heller ingen, bare fullmånen tittet inn og man hørte grisene grynte. Kineseren var ikke å se. Månen skinte så grelt over gårdsplassen at kokken — som sto der og lurte på om han ikke skulde bearbeide huset med nevene sine så lenge til To Fo viste sig, — var nesten blendet. Da kom han i sin ergrelse på en annen idé. Han åpnet døren til grisehuset og drev de overraskede dyrene ut i gårdsrummet, hvor de gryntet og snøftet i det uventete lys og begynte å grave i kjøkkenavfallet. Men dette var ikke efter Bollings ønske, og derfor grep han den lange bambusstangen, som man ellers brukte til å drive svinene inn med, stilte sig i måneskinnet midt på gårdsrummet og drev svinene med bambusstangen rundt i galopp. Derefter forbannet han sin skjebne som hadde latt ham bli kokk hos denne gjerrige kineseren.

Midt i den verste larmen mens svinene hvinte og kokken bante, ble der skjøvet til side en dør i gjerdet og det viste sig en skikkelse der, som Bolling ble opmerksom på da svinene trengte sig bort til den som om de søkte beskyttelse der. Han sluttet øieblikkelig å banne, som om han så et spøkelse. Men det var bare kineseren med sin tynne hengebart som så på ham med sine små stirrende øine.

Det som gjorde Bolling aldeles paff, var den fantastiske klededrakt To Fo hadde på sig. Mens han ellers lusket omkring i en blå skidden kittel, var

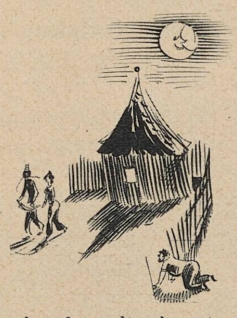

han nå i en prektig gullfarvet klededrakt, hvis brede hengende ermer var brodert med grønt. På hans skaldede hode tronet der en umåtelig høi lue som så ut som spissen på en liten pagode, beslått med gullblikk og perler. Han hadde et langt tynt krumt sverd i hånden. Kokken glemte sin harme, og To Fo som uten et ord drev svinene tilbake til stallen idet han beveget sverdet et par ganger, forsvant like så stum gjennem døren i bambushekken. På få øieblikk lå gårdsrummet like så stille som det var før og Bolling måtte kremte kraftig et par ganger for ikke å tro at det hele var en drøm.

Men nå var hans nysgjerrighet blitt vekket. Hva var det for noen hemmeligheter han hadde for sig denne inntørkede himlens sønn, som hadde utstaffert sig som kokken hos en keiser? Våket han over en skatt eller danset han i måneskinnet? Bolling listet sig nærmere og skjøv den døren til side som kineseren var forsvunnet igjennem og som han hittil ikke hadde vært opmerksom på, men han så til å begynne med ikke annet enn bambustrærnes tette skygge. Så stille som mulig skjulte han sig her og så at han befant sig i en annen ennå større gårdsplass. Langsomt arbeidet han sig bortover til buskene der hvor måneskinnet dannet en skarp grense mot trærnes mørke skygge. Denne plassen gjorde ikke på noen måte inntrykk av å være i bruk, bakken var hård og bar. Da øinene hans hadde vent sig til lyset, opdaget han at også denne gårdsplassen var innhegnet av bambustrær. Foran ham hevet der sig noe som glinset, han skjønte ikke riktig hva det var. Han lurte på hvorledes han kunde komme nærmere uten å gå tvers over den åpne plassen, da han hørte tynne, spede toner lik dem som kom ut av det tehuset som han hadde tenkt å gå tilbake til. Hans nysgjerrighet steg og han så nå at månen som langsomt sank, dannet en smal, helt mørk skygge langs gårdsrummets gjerde. Hvis han holdt sig innenfor denne skyggen, så kunde han kanskje komme nærmere disse klare lokketoner.

Skyggen var imidlertid ikke bred nok for Bollings undersetsige figur. Men han kom nærmere den forgylte stasen og tonene ble stadig tydeligere. Da han endelig kom derbort, så han et lite rundt hus av forgylte bambusstaver med et rødt spisst tak. Ut av de små vinduene kom det et svakt lysskjær og når noen beveget sig derinne, begynte de små bjellene som hang over vinduene og døren, å klinge.

Kokken forsto hva det var hans herre hadde innrettet sig her. Naturligvis hadde han her en av disse brune, slanke pikene som spiller lutt, danser og så sitter på lave skamler og dypper dadler i sukkervann, hvis kjerner de med en øm gestus spytter bort i fanget på de gjester som de synes om. Bolling tenkte nettop på om han ikke skulde forestille sig full og med hele sin tyngde la sig falle mot det lille huset eller om han skulde jage svinene inn i dette gårdsrummet, da det forgylte fuglebur åpnet sig og To Fo med sitt sverd kom skridende frem. Han spaserte midt ut i måneskinnet og syntes ikke å ha lagt merke til kokken. Han bar det tynne sverd over skulderen akkurat som en tempelvokter, pagoden på hodet hans var kommet noe på skjeve og bak ham gikk en ennå sirligere skygge. Således skred de efter hverandre helt til midten av plassen. Der ble kineseren stående, senket sitt sverd, pekte tilbake på det forgylte buret og gikk gravitetisk videre til han forsvant hørte at døren blev lukket. Den sirlige skygge vendte langsomt tilbake til det vesle huset.

Bolling som gjerne vilde ha trådt nærmere, fryktet for at piken vilde gjøre anskrik og holdt sig like så stille som månelyset. Skyggen forsvant i huset, men lyset ble ikke slukket og atter hørtes de spede tonene fra lutten. Kokken smøg sig ennå nærmere dette fugleburet, men gjennem vinduet som var tilklebet med oljepapir kunde, han ikke se noe. Han forsøkte å kvekke som en frosk; lutten spilte videre. Han pep gjennem tennene som en fugl, men det lot ikke til å vekke noen opmerksomhet. Til slutt tenkte han som så, hvorfor skulde ikke den lille fuglen i buret synes om ham, da den ellers måtte nøie sig med en gammel kineser, og begynte nå å kaste små stener på husets røde taksten. Efter den tredje sten forstummet lutten. Efter den fjerde og femte sten ble papiret i vinduet rullet litt op og et lite ansikt med mørke øine speidet ut i gårdsrummet.

Bolling holdt sig helt stille i skyggen, men da ansiktet forsvant igjen, kastet han den sjette og syvende sten. Han hørte nå en støi som fra en opflagrende fugl og så et lite skrik. Han holdt sig helt rolig for å se hva den lille fuglen nå vilde gjøre. Han hørte at døren ble åpnet langsomt og forsiktig og formodet at piken trodde det var en ånd, som banket på hennes dør. For å få henne vekk fra denne tanke og for å vinne piken helt for sig, gikk han forsiktig et skritt bort til døren, som imidlertid ble slått igjen og lukket med en skåte. Han fryktet nå for at hun skulde rope om hjelp og så sig om efter en utvei.

Men han hørte intet, alt forble rolig og det betraktet han som et godt tegn. Han forsøkte å hviske noen av de ordene han hadde opsnappet i kjøkkenet. Men de betydde jo bare kjøtt, vann, salt og ingefær, hvorav piken dog i det minste kunde forstå at han var et menneskelig vesen. Den stumme elsker banket altså forsiktig på husveggen, et tegn som blir forstått i alle land. Intet skjedde og heller ikke hørtes der noe skrik. Han mente bare å kunne se hvorledes et par mørke øine iakttok ham gjennem en sprekk i bambusveggen. Han falt på kne, korset armene over brystet og bøide sig dypt flere ganger. Så sprang han raskt op, og lo så han rystet, slik som det var hans måte å være på. Men alt dette kunde ikke bevege piken til å skyve skåten vekk.

Den utålmodige skibskokk grep nå til et siste middel. Han stemte skuldrene mot døren for å trykke den inn. Ennå skrek piken ikke, men det skjedde noe helt uventet. Bambusstavene i veggen ved siden av døren ble skjøvet til side og en hånd ble strakt ut gjennem husveggen. Denne hånden grep kokken øieblikkelig. Den var myk og ikke større enn hånden til halvvoksent barn. Han trakk hånden til sig, men da begynte piken virkelig å skrike, riktignok svakt for det første, men nok til at Bolling kom til sig selv igjen, slapp hånden og begynte å bearbeide døren igjen. Øieblikkelig kom hånden til syne igjen, og han grep den straks for i det minste å ha noe å holde sig til. Men så snart han slapp den og begynte med døren igjen, begynte piken å skrike, men hørte op så snart han nøiet sig med hånden. Slik hang han akkurat som en fisk på kroken og ble dog ikke trukket på land.

Til slutt tenkte han at piken kanskje hadde angst for To Fo og at hun så ham i dag før første gang. Så slapp han endelig hånden løs og trakk sig tilbake til skyggen av innhegningen. Da begynte hun å spille lutt igjen som om hun vilde forhåne ham. Han innlot sig ikke på å gjenta spillet, men tenkte å nå sitt mål hurtigere med utholdenhet enn med makt. Han gjorde altså sitt arbeid hos kineseren som før, kokte og bakte riskaker som gjorde To Fo berømt i hele kvartalet. Om natten listet han sig bort til piken, så snart hans herre hadde forlatt fugleburet, men hun overlot ham aldri mer enn hånden, som han nå ofte beskjenket med delikate kjøttkaker som han hadde stukket til side. Han hørte hvorledes hun smattet med tungen da hun spiste dem, men også denne vei til pikens hjerte syntes møisommelig. Jo mer han ga henne av disse kaker og av bakverket av honning og kanel, desto mer hårdnakket vegret hun sig mot å skyve vekk skåten i døren.

Til slutt ble han rasende og kastet sig med hele sin vekt mot den spinkle døren, så hele huset vaklet og alle bjellene klang og piken skrek høit. Døren falt inn i huset, han stupte inn over den, piken løp bort i det mørkeste hjørne, skjulte ansiktet med et tørkle og blåste ut lampen. Da han halvt forfjamset reiste sig, så han kineseren To Fo stå der og vifte med sverdet i luften. Kokken vilde styrte sig rasende mot ham, men på et rop fra det magre spøkelse kom der fem tjenere med tykke bambusstokker styrtende mot Bolling. Kineseren holdt dem tilbake. men overfor en slik overmakt måtte kokken trekke sig tilbake. Han bante så høit at alle hundene i naboskapet stemte i med. Tjenerne og To Fo fulgte ham ut. Porten var stengt. Kokken trakk sig tilbake og hørte at tjenerne holdt vakt ved døren hans. Bolling besluttet sig til å bli så lenge hos kineseren til han hadde fått et opgjør med den brune heksen som holdt han for narr.

Der ble ikke foretatt noe særlig imot ham. To Fo vilde ikke skille sig av med den billige kokken, og Bolling vilde ikke forlate huset før hans never ennå en gang hadde strøket pikens myke hånd. Han syntes heller ikke å bli bevoktet, i et hvert fall stjal han sig ennå noen ganger bort til det forgylte huset, så at det var gjort i stand igjen og hørte tonene fra lutten. En gang nærmet han sig sågar døren, men visste ikke hvorledes han skulde fange fuglen uten å bruke makt. Han kunde kanskje med et par spark ødelegge hele buret og så flykte over gjerdet. Mens han lurte på dette, sto plutselig kineseren som han for lenge siden hadde sett gå ut av gårdrummet, foran ham. Han var nå helt alene og hadde ikke en gang med sig det latterlige sverdet. Men han bare berørte kokken lett med sine kolde fugleklør og førte ham ut av gårdsrummet. Bolling fulgte ham som en skolegutt tatt på fersk gjerning. Foran kjøkkenet tok To Fo avskjed med kokken med et høitidelig bukk. den neste morgen merket Bolling at han ble nøie bevoktet. Hvor han gikk og sto var der et par av disse flirende siamesene ved siden av ham. Når han vilde forlate gårdsrummet, så plystret hans voktere på tjenerne som samlet sig foran porten og viste ham tilbake med heftige geberder. Ingen la hånd på ham, men han kunde se de flate dolkene som de holdt skjult under skjorten med den ene hånd. Ved middagstider kom To Fo selv på kjøkkenet og betraktet kokken med sine listige rotteøine. Denne lurte på om han ikke med et eneste neveslag skulde gjøre det av med kineseren, da To Fo kom like bort til ham, tok op den skarpe kjøttkniven fra bordet, pekte i retning av sin elskovspaviljong, hvorpå han så raskt at Bolling ikke kunde vike tilbake, svingte med kniven så tett inn til halsen hans at Bolling syntes han følte eggen mot huden. Dette var jo tydelig beskjed. To Fa la kniven rolig ned igjen og gikk ut av kjøkkenet. Det fete kvinnfolket fniste over at Bollings røde ansikt plutselig var blitt ganske blekt.

Han var nå akkurat som en fange, hvert skritt han gjorde ble bevoktet. Sinnet gikk snart av ham, men han kunde ikke finne noen utvei til å komme sig vekk. I kjøkkengården kom der ingen som ikke hørte til i huset. Hvis han ropte mens der var gjester i lokalet, så vilde de brune vokterne straks ha styrtet sig over ham, og To Fo vilde bare ha fortalt sine gjester at man holdt på å slakte et svin.

Forsunken i slike betraktninger satt han på gårdsplassen og så på grisene som spiste avfall. Han ble grepet av

en heftig appetitt på pølse, noe som han ikke hadde spist på lang tid, og da hans herre fremdeles ga ham frie hender i så henseende, søkte han sig ut et lite fett svin, som han ga dødsstøtet. Efterat han hadde gjort det ferdig og vasket tarmene, satte han en stor kjele med vann på ilden, skar kjøtt og flesk i strimler og terninger, krydret det og stoppet pølser, som han kokte ferdig i kjelen. Kineseren, som kom inn på kjøkkenet, så med forundring på Bollings verk. Da han imidlertid formodet at han gjorde i stand en ny, innbringende rett, så lot han ham i fred. Da pølsene var blitt møre, forsynte kokken sig med en dampende porsjon og begynte å spise. I de trangeste tarmene hadde han imidlertid bare fylt finhakket rått kjøtt og knyttet dem til små korte pølser. Disse stekte han nå i en panne til de var sprø og brune på alle sider og spiste godt og vel et dusin av dem.

To Fo befant sig i nærheten og da duften fra de stekte pølsene bredte sig ut i kjøkkenet, tok han selv en prøve på om den nye rett også vilde smake gjestene og ham selv. I høi grad tilfreds med forsøket la han straks en ny porsjon i pannen og snudde dem med to risstaver, som han var fiks til å bruke. Han bega sig nå med de dampende pølser ut til sine gjester, og den nye rett fant slikt bifall at det ikke var noen pause i grisenes dødsskrik de neste dager.

Men derved var ikke kokken blitt løst fra sitt fangenskap. To Fo passet nå ennå bedre på ham enn før, da han fryktet for å miste denne juvel. Bolling trøstet sig med å lage pølser, hvorav de brunstekte var særlig efterspurt. Slik fortsatte det inntil der en dag dukket op en mann foran spisekvarteret med en lanse som var prydet med en silkeduk. Silkeduken var et tegn på, at han kom fra hoffmarskalken til keiseren av Thailand.

Først ble To Fo forskrekket, for han hadde mer enn en gang bedratt skattefogden med falske sølvpenger. Men han fikk en ennå større skrekk i livet, da budet i keiserens navn forlangte å få utlevert kokken, hvis merkelige og velsmakende retter hadde vekket majestetens nysgjerrighet. Her nyttet det ikke å stritte imot; til sin forundring måtte Bolling bli med lansebæreren og

kineseren bød ham farvel med et dypt bukk.

De pølsene som han nå laget i det keiserlige palass, fant keiserens udelte bifall, og det varte ikke lenge før denne ga ordre til at vidunderkokken skulde fremstilles for hans åsyn. I full bevissthet om sin betydning trådte Bolling inn i audienshallen og ble heller ikke engstelig, da et rødt forheng med en brodert forgylt løve ble trukket til side foran keiserens trone. Keiseren betraktet ham med en slik opmerksomhet, at hoffolkene glemte å telle minuttene på den nådige audiens' varighet. Han innlot sig i en samtale med kokken, som en tolk høitidelig oversatte. Kokken fortalte om kineseren som holdt ham i fangenskap. Da han ble spurt om grunnen, så berettet han historien om bambushuset med den fremstrakte hånd og majesteten moret sig kostelig. Han lovet kokken at han snart skulde få se mer enn hånden og lot ham senere bestemme en natt hvor han vilde overraske kineseren. Han sendte folk fra keiserens livgarde med ham og lot ham bringe dit i en bærestol.

Bolling valgte den korteste vei til sin lykke. Gjerdet om huset til den snerpete kvinne grenset mot frimark, dit lot han sig bære og lot gjerdet simpelthen hugge ned av livgarden. Så lot han sig sette ned midt på sin ulykkes gårdsplass, befalte vokterne å blåse i hornene og under larmen av disse fanfarer som var nok til å vekke de nærmeste kvartaler, fremkom han denne gang med sitt frieri. Det forgylte buret med det røde taket var atter svakt belyst, månen strålte som hin første natt og lutten var forstummet i larmen. Den døren som han så ofte hadde funnet låst, sto nå åpen. Det første Bolling så var kineseren som var sunket helt sammen i sitt prektige kledebon, derpå sverdet og så pagoden som var falt av hodet på ham. Derpå opdaget han at det lille værelset var opfylt av en uformelig skikkelse som bønnfallende strakte to små sarte hender imot ham. Det var det fete kvinnfolket som han så

ofte hadde skåret tang og kjøtt sammen med i kjøkkenet og som ikke hadde beholdt annet av sin ungdom enn de sirlige hender. Kvinnen hadde latt sig traktere med hans kjøttkaker og ellers latt som om hun hadde all verdens skjønnhet å skjule.

Til vokternes store forundring forlot han stedet alene i sin bærestol. Hundene gjødde ennå en stund, så ble alt stille og bare kineseren To Fo talte på sine fingre de omkostninger som den ødelagte innhegning vilde koste ham til den atter vilde danne en sikker beskyttelse om hans helligdom, hvor han fremdeles mangen natt gjentok seremonien med himlens sønn som besøker sin første hustru.

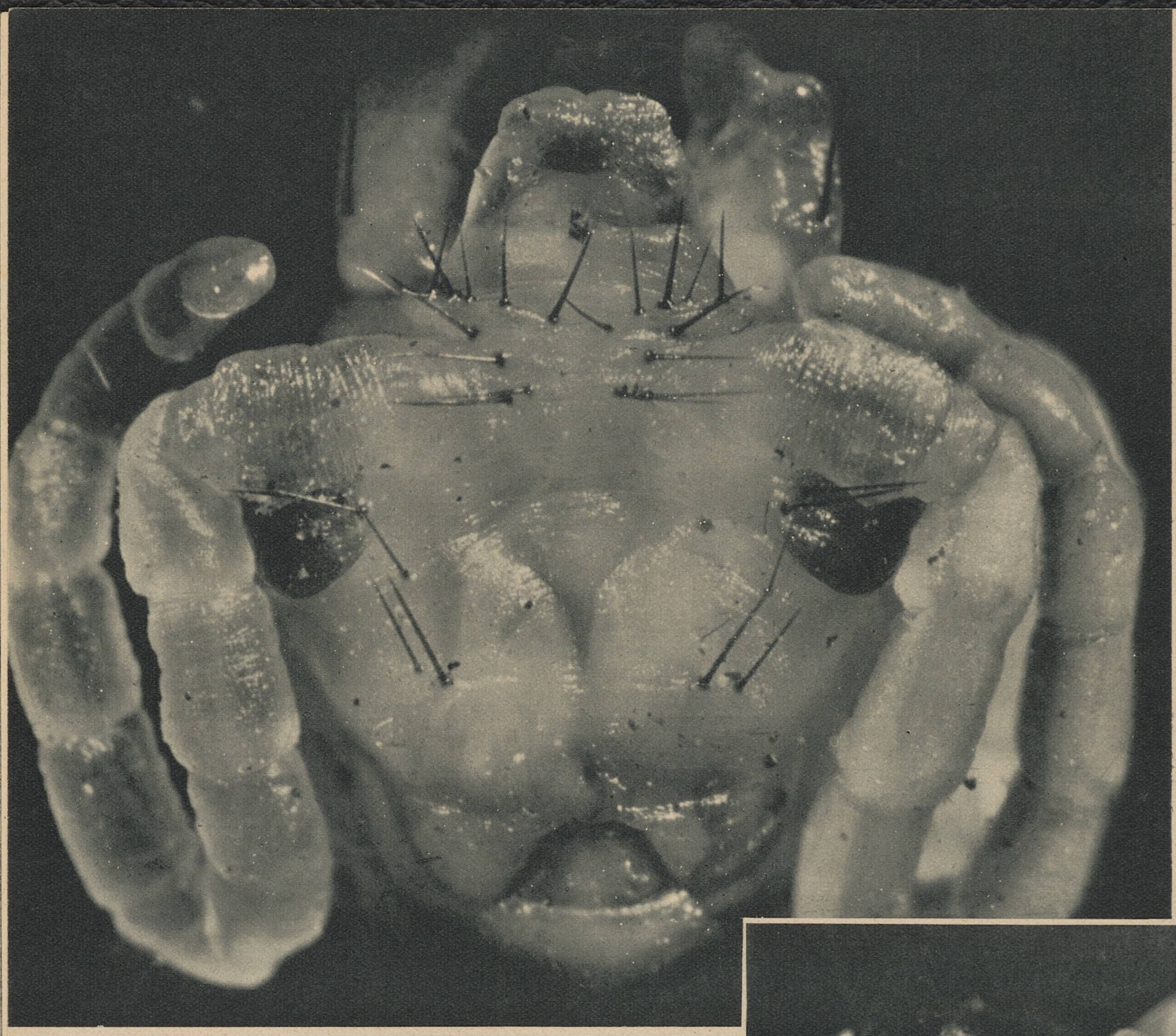
Tegninger: A. G. Niesen

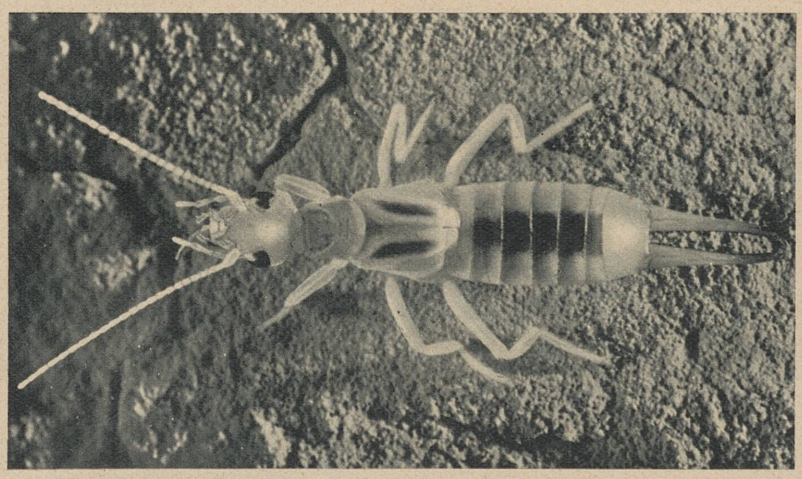
Dyr
uten solskjerm

Gjennemsiktig som farveløst glass — slik ser de fleste insekter ut i sine første dager. Når vi ser på bien som larve, så ser vi ikke meget av dens senere gulbrune farvedrakt. Hvorfor bringer den ikke straks sin farvedrakt med? Den trenger ennå ikke pigmenthudens beskyttelse. Først når den skal til å begynne sitt liv i lyset, får den under solstrålenes innflytelse en farvet solskjerm. Solen sørger for den kjemiske forandring i den lille bies hud, lager farven og derved en virksom beskyttelse mot sine egne strålers skadelighet.

Fotos: Dr. Croy

DEN HAR ENNÅ INGEN SOLSKJERM. Av dette uhyggelige glassvesen blir det engang en svartbrun trebukk. Så farveløs som den er nå, kan den ennå ikke våge sig ut i solen, for dens hud inneholder ennå ikke nok forsvarsstoffer til å danne en pigmentskjerm

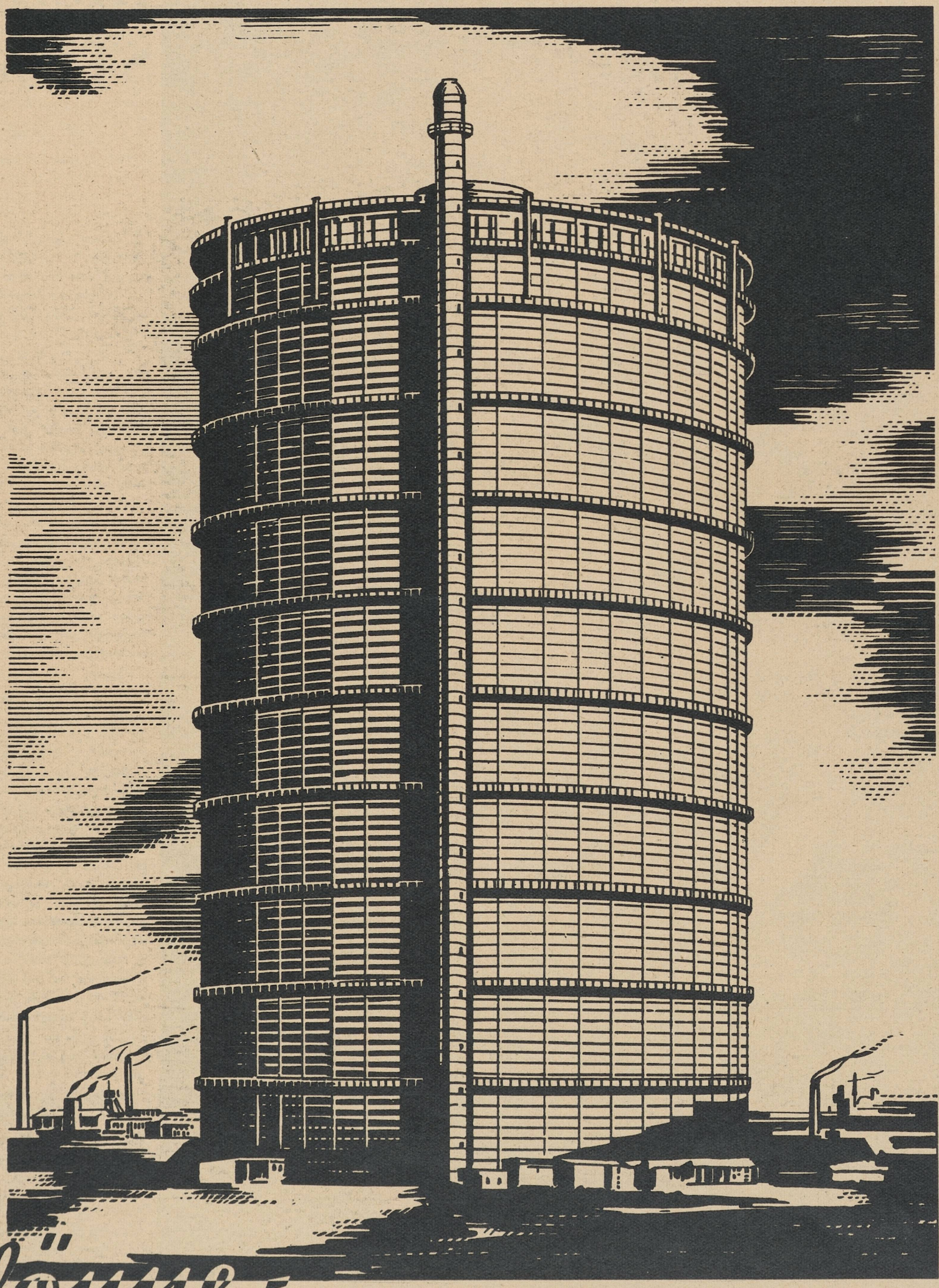
LIKESOM FORMET AV EN GLASSPUSTER. Av larven er det blitt en ung øretvist, som begynner veien ut i lyset. Under solens innvirkning farves dens hud langsomt mørk. Solen skaper en skjerm mot sine farlige stråler

GLASSPERLER I MAURTUEN. Unge ormlignende maurbarn, som ved barnealderens slutt forpupper sig til et egglignende bilde

EN BIFRØKEN — NESTEN FERDIG. Bien lever fra egg til glasspuppe i den mørke cellen i en bikube. Den bien som smetter ut av puppehylsteret, er ennå melkehvit, men snart er pigmenthylstret dannet, og insektet kan tumle sig sollyset

Klönne -

Tørr-gassbeholder i alle verdensdeler.
Derunder den største og den minste i verden.

AUG. KLÖNNE - DORTMUND

RICHARD STRAUSS

„Signal" besøker den store tyske mester

Trikken kjører forbi den lange parkfronten til slottet Belvedere og stopper like ved en trang gate, hvor det står en gammel teglstenskirke, to eller tre paléer med gamle wienernavn og en rekke borgerhus fra det forrige århundre. Over en lang, ca. treetasjes høi mur rager det op et tilbaketrukkent gult hus, hvis fløier støter sammen i en rett vinkel. Det er Strauss-slottet, som wienerne kaller det, som den store komponist atter engang er vendt tilbake til fra fjellene i Bayern. For spøk kaller Richard Strauss huset sitt bypalé. Her har han holdt til i mangt et år og komponert adskillige av sine verker. Den første store suksess var operaen „Salome", hvis dristighet overrasket og begeistret hans samtidige. „I min Salome ligger hele den atonale harmonilære", sier mesteren, som forlengst er blitt den mest representative personlighet i tysk musikkliv.

Richard Strauss mottar oss i biblioteket — mellem bokskapene med de sirlige verker fra det attende århundre og den nyere tids praktbind er komponistens lille beskjedne piano plasert.

Statelig og rolig reiser den syvogsyttiårige Richard Strauss sig op fra stolen og man må betrakte ham nøie for å opdage kunstneren i ham. Det rolige, nesten ubevegelige ansikt, som er vendt mot os, de kjølige, forskende øine lar en med det første blikk formode at man har en fremgangsrik mann fra det praktiske liv for sig, som nu tilbringer sin alderdom i et hus, som hans kunstsans og hans kunstglede har utstyrt med stor ødselhet. Han sier ikke meget, opholder oss ikke med høflighetsseremonier og bare av og til får han et varmt blikk i øinene ved et minne eller trekninger om munnen ved en spøk.

„Capricho" heter hans nye opera. Uropførelsen finner sted i juli i hans fødeby München. Vi har alt lest at Richard Strauss og dirigent Clemens Krauss har skrevet teksten i fellesskap. Jeg spør hva operaen handler om. „En teoretisk komedie" — er det eneste svar jeg får fra den mann, som engang for årtier siden under uropførelsen av et av hans egne stykker vendte sig mot det kritisk innstilte publikum med den enkle bemerkning: „Jeg liker det iallfall."

Den enkelhet og sikkerhet som lig-

I BILDET ØVERST. Richard Strauss, den mest representative personlighet blant tyske musikere idag, som „Signals" medarbeider, Wolfgang Drews, besøkte i hans hjem i Wien. — Komponisten står efter uropførelsen av hans siste opera „Daphne" på scenen blant de medvirkende og bukker mot publikum i Dresdner Opernhaus

ger i et slikt svar, kjennetegner Richard Strauss, der gjennem uhell og suksesser som symfoniker og musikkdramatiker med „Elektra", „Ariadne auf Naxos", „Rosenkavalier", „Bürger als Edelmann", „Frau ohne Schatten", „Schweigsame Frau", med „Arabella" og „Daphne" efterhvert er steget til en betydning og anseelse som ingen annen musiker på vår tid har opnådd. Ledende statsmenn og nasjoner sendte ham ordener og æresbevisninger, hans musikkdramaer er vel blitt opført på alle store operascener i alle verdensdeler, ofte dirigerte Strauss selv sine egne komposisjoner — like sindig og rolig som han nå prater med oss.

Han snakker ikke om sine suksesser, han viser ikke frem sine ordener og diplomer, vi merker intet til den innbilskhet og de fakter som undertiden pleier å ledsage kunsten. Han setter sig ikke til det lille beskjedne piano for å spille sine komposisjoner. Vi hører ingen musikk i hans hus. Vi snakker med en privatmann som ikke behøver å betone sin betydning, eller å vise feltet som han skaper på. Tvert imot, vi har følelsen av at Strauss har bygget en mur om sin sjel — en mur, som er ennå sterkere, ennå høiere enn den som stenger hans hus fra Jacquinsmuget.

Og derfor er det også vanskelig å kaste et blikk på det personlige liv og de huslige sysler til denne mann, hvis virkelighetssans med suverén ukunstlethet smeltet private følelser inn i sine verker, hvilket „Heldenleben", opgjøret med det illesinnede, og „Sinfonia domestica", bildet på en familietilværelse, gir uttrykk for. Ja, er ikke „Intermezzo" likefrem blitt til en høisang, en æresoprettelse av kortspillet for mannfolk, „skat"? Når vi ikke kan ta et fotografi av komponisten ved pianoet, vilde vi iallfall gjerne fotografere den berømte skatspiller. Richard Strauss avslår: „Jeg er nesten mer berømt som skatspiller enn som komponist." Forøvrig synes nå skatspillet, som ikke spilles så meget i Wien, mer og mer å bli fortrengt av sjakk. Verden kjenner komponisten, skatspilleren er blitt avbildet i mange aviser — jeg har selv til og med engang i landsbyen for pasjonsskuespill, Oberammergau — om forlatelse! — kikket litt på ham gjennem vinduet i vertshuset. Idag lærer vi kunstsamleren og blomstervennen å kjenne. Begge disse sider slår Richard Strauss beredvillig op. Ikke at han begynner å fortelle, han vedblir å være ordknapp, men uten nølen fører han oss gjennem huset og haven. Richard Strauss arbeider ved et stort renessansebord, salonger i empirestil slutter sig til arbeidsværelset, en festlig spisestue i hvit Louis seize får en til å tenke på „Der Rosenkavalier", den henrivende rokokoopera som grunnet husherrens verdensry. Richard Strauss viser oss et par særdeles verdifulle ting, som han holder spesielt meget av: en Rubens, en Tintoretto, en Pisano, en gammel relikviebyste og en spansk fremstilling av Salome, som henger over arbeidsbordet til skaperen av „Salome". Så tar han en liten kinesisk plastikk i hånden, av og til blir han stående en stund i et hjørne av værelset, som synes ham særlig vellykket.

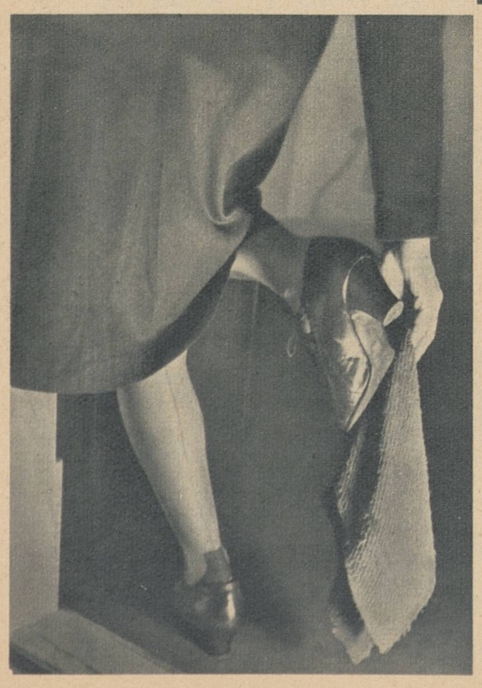
Strauss-slottet ligger i den øverste delen av Belvederes have. Tulipanbedene ligger kolde og bare, omrammet av små eviggrønne busker, store trær vokser rundt huset. Kristustreet, som det heter i folkemunn på grunn av dets torner, synes Strauss å holde særlig meget av, det gamle tre står foran inngangsdøren og strekker sine grener beskyttende ut.

Grunnen, som huset er bygget på, har Wien skjenket komponisten, den er direkte forbundet med parken og slottet Belvedere. En kort vei fører gjennem en park, hvor små emaljeskilt ved foten av trærne og buskene viser at det er en botanisk have. Richard Strauss låser op en liten port og straks efter står vi foran slottet Belvederes praktfulle fasade, Johann Lukas von Hildebrands barokke skaperverk, hvor prins Eugen, den edle ridder, residerte.

Bak slottet strekker parken sig langt

KOMPONISTEN. I et vakkert renessanseværelse arbeider Richard Strauss ved et veldig skrivebord. Som de fleste store komponister gir han avkall på å benytte pianoet som hjelpemiddel og skriver sine komposisjoner rett ned efter sin akustiske forestilling

Fotos: René, Foßhag
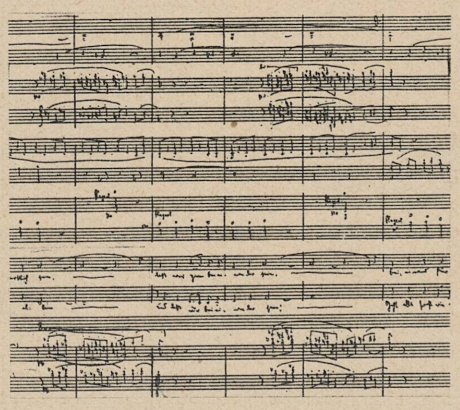

BARE ADGANG MED VEL AVTØRREDE FØTTER. I musikerens hjem, som er meget rikt på kunstskatter, hersker pinligste renslighet. En fuktig klut ligger ferdig for de besøkende så de kan tørre vel av føttene

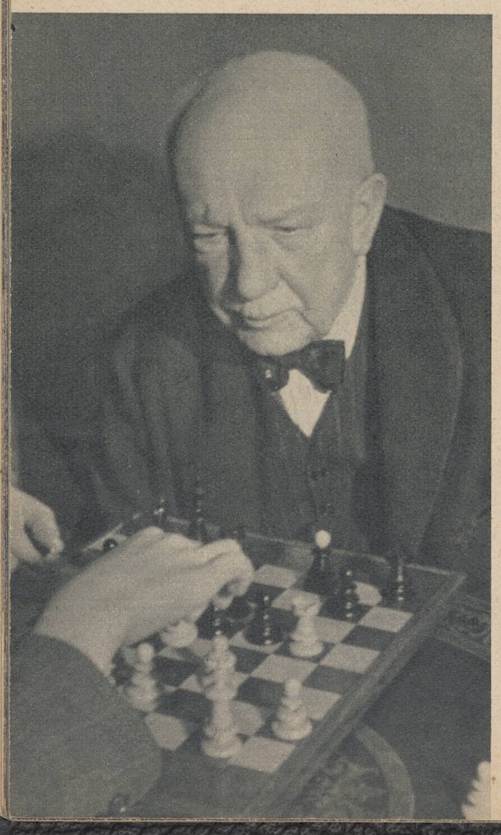

STRAUSS-MUSIKK FOR DEN OPGÅENDE SOLS LAND. Komponisten overgir Tennos ambassadør den festmusikk han efter opdrag av regjeringen i Tokio har komponert til det japanske keiserrikes 2600-års bestående

nedover. Vi ser på Wiens tårn og tak, og byens edle, gamle kjennetegn, Stephansdomen, forsvinner nesten i tåken som henger ned fra himlen. På et lite hus ved siden av slottet er det anbrakt en jerntavle: her døde Anton Bruckner. Richard Strauss, den tyske komponist som erobret verden, stanser foran det enkle lille hus ved siden av det praktfulle slott og peker på tavlen som bevarer minnet om Anton Bruckner, den geniale musiker.

KUNSTNERENS HÅNDSKRIFT. Et utsnitt av partituret til den verdensberømte opera „Der Rosenkavalier". Der gjenspeiles en overlegen og disiplinert skapermåte

EFTER ARBEIDET Ved sjakkbordet og under spaserturen. En liten port fører fra Richard Strauss' have inn i parken til slottet Belvedere

Rose Droigks daglige treningsarbeid begynner med grepet ned i kolofoniumkassen. Håndens stødighet sikrer gjennemførelsen av alle akrobatiske prestasjoner

DAG FOR DAG

Om en varitékunstnerinnes hårde arbeid

For å bli sikker i balansen, tar den unge akrobatiske danserinne stiger til hjelp. Spakaten blir utbalansert så lenge til . . .

. . . stigen viser sig å være overflødig

Tricket er i orden. Om aftenen i rampelyset gjennemfører Rose Droigk også i den vide, hemmende drakt det vanskelige nummer

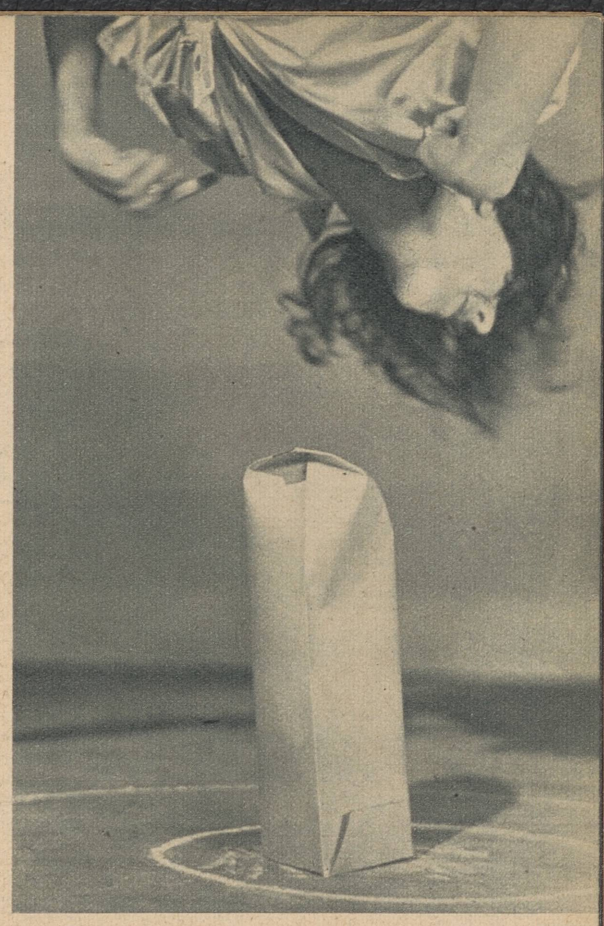
Mange nummer blir prøvet og atter og atter finpusset. Også „salto parterre" fordrer likesom saltomortalen den høieste konsentrasjon. Den store papirpose tvinger artisten til den nødvendige avstand fra jorden. Stadig må det prøves igjen og . . .

→

Fotos: Donderer

↓

. . . når nummeret fullføres på scenen med overstrømmende applaus, da får artisten sin største lønn og anerkjennelse for det hårde, usynlige arbeid

I hele Europa kjenner man

K H A S A N A

I hele Europa setter man pris på

K H A S A N A

KHASANA
DULMIN
PERI

og alle de andre KHASANA-preparatene har opnådd sitt gode ry utelukkende på grunn av sin kvalitet, som alltid er den samme. Derfor borger navnet alene for kvalitet. Derfor bringer KHASANA alltid godt resultat.

KHASANA
K

Forhandler:
MIDELFART & CO. A/S.
OSLO - Rosenkrantzgaten 3.

Fortsatt fra side 5

I LØPET AV 21 MINUTTER

bene traff. Det er dog sannsynlig at kanoner og mannskaper ble satt ut av spillet på begge skib.

Klokken 12.20

Uten pause styrtet en tredje bølge av japanske torpedofly sig nå mot „Prince of Wales" idet de denne gang fløi i en stor sving. „Repulse" forsøkte nå med ild fra alle kanoner å understøtte det hjelpeløse søsterskib som allerede med 10 grader slagside til bakbord lå flere skibslengder akterut. Klokken 12.20 ble „Prince of Wales" truffet av ytterligere tre torpedoer like efter hverandre. Den første rammet forskibet, den annen midtskibs og den tredje akterut. Skibet la sig dypere til bakbords side og begynte å synke akterut. De første små gruppene sprang i vannet. Da katastrofen hadde utviklet sig så langt, bruste fra alle sider sluttangrepet mot „Repulse". En torpedo rammet bakbords side akterut. En annen torpedo rev akterstavnen op på samme side. Sannsynligvis traff ennå en tredje torpedo.

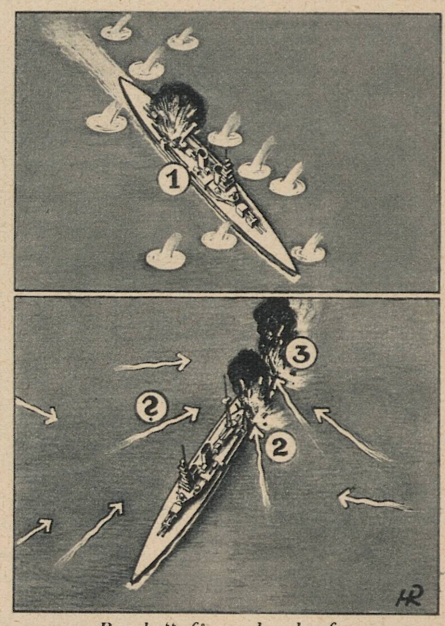
„Repulse synker"

„Repulse" sank først. Efter svær slagside på styrbord sank det. Kaptein G. W. Tennant, som ble reddet, ga efter annen eller tredje torpedotreffer kommandoen: „Alle mann på dekk" og „Redde sig hvem som kan!" Bare noen få redningsbåter kunde settes på vannet. Skibet la sig snart over på siden i 45 grader og soldatene rutsjet langs skibssiden ned i sjøen. Senere, da baugen rettet sig op, løp alle mennene nedover det skrånende dekket. Et øieblikk sto „Repulse" rett som et lys med baugen i været. Omkring klokken 12.29 sank det i dypet. Døde og sårede ble tilbake ved kampstillingene. Mange menn ble trukket under i dragsuget.

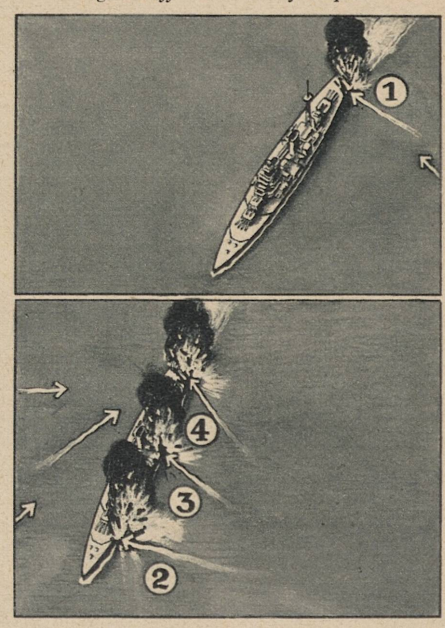
„Prince of Wales" synker

„Prince of Wales" sank langsommere. Det la sig helt over på bakbords side, kantret derpå helt og fløt så ennå en tid slik at den rødmalte kjøl var synlig. Endelig forsvant også det i dypet efterat det siste gang hadde „skjelvet som et såret dyr". Admiral Philipps og kaptein Leach ble sist sett da de hoppet i vannet fra kommandobroen. 21 minutter efter „Repulse", klokken 12.50 Singaporetid ble „Prince of Wales" begravd i bølgene. Destroyeren fisket op overlevende. Andre destroyere kom flere timer senere.

Engelske fly viste sig på skueplassen da alt var forbi. De hadde ikke kunnet gå til værs da deres flyplass samtidig ble bombardert av japanerne. De 57.000 tonn skibsrum som de skulde beskytte, var blitt sendt til bunns av mellem 40 til 60 japanske fly. Den pris japanerne betalte var minimal. Efter deres egne meldinger mistet de tre, efter engelske beretninger, syv fly. Deres våpen, deres mot og frem for alt deres taktikk skaffet dem en glimrende seier. Nesten uten pause fløi gjennemsnittlig 9 fly hver gang ialt 3 torpedoangrep fra nært hold og to bombeangrep fra stor høide. De forskjellige faser gikk nesten eksersismessig over i hverandre. Det første torpedoangrep trakk til sig ilden fra luftvernkanonene og forberedte det første bombeangrep.

„Repulse" får under det første bomberegn fra den høitflyvende japanske bombeeskadre en alvorlig fulltreffer (1) i flydekket som slo gjennem til mellemdek ket, forårsaket en brann og gjorde mange forsvarskanoner kampudyktige. En attakk fra de japanske torpedofly opnådde senere en treffer på bakbords side akterut (2). Like efter en i akterstavnen (3) Sannsynligvis traff ennå en tredje torpedo

„Prince of Wales" ble allerede under japanernes annet luftangrep rammet så alvorlig i akterstavnen av en torpedo (1), at det ble manøvreudyktig, og alle hekk-kanoner falt ut. En serie på tre torpedotreffere forskibs(2), midtskibs (3) og akterut (4) brakte „Prince of Wales" stadig dypere i vannet inntil det kantret og bare en kort tid ennå fløt med kjølen i været. Om enn det var torpedert før „Repulse", sank det senere

Tegninger: Heinisch

Det første bombeangrep svekket forsvaret, splittet dets ildgivning og ledet over til det annet torpedoangrep under hvilket den avgjørende første treffer ble opnådd mot „Prince of Wales". Det annet torpedoangrep ble avløst av det annet bombeangrep som svekket forsvaret ytterligere, slik at det omfattende, tredje torpedoangrep nå kunde foregå fra alle sider og under hvilket de to skib fikk de siste slag. I løpet av

Fortsettes side 38

ET LYKKETEGN

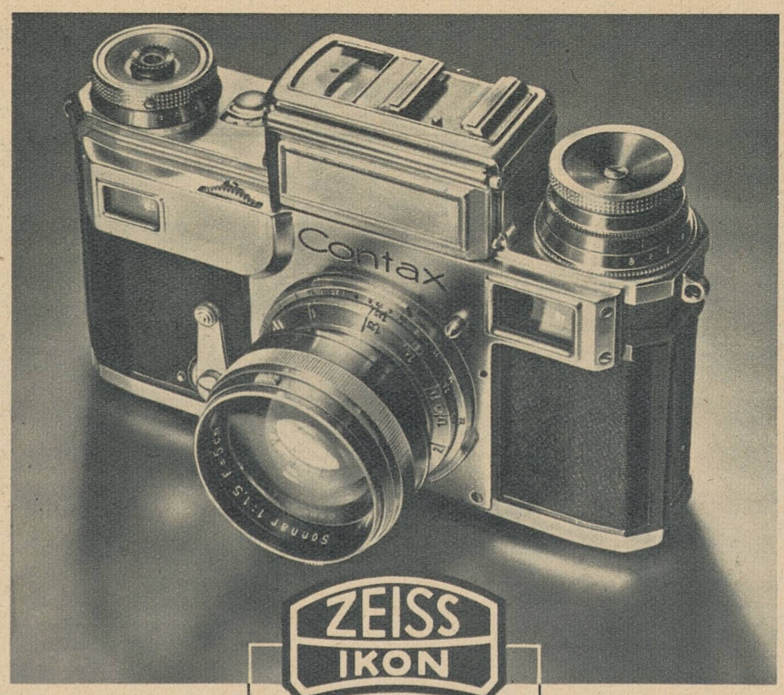
Det bringer lykke når man berører Jesusbarnet på døren i Milanos domkirke. Den tunge døren som er dekket med grå patina, er på dette sted blitt blank ved århundrelang berøring, slik at Jesusbarnets ansikt er gjort helt ukjennelig

Fotos: Wilhelm Voigt

Det bringer lykke når man berører mosaikktyren på brolegningen i Galleria Vittorio Emanuele i Milano med hælen. Her gjør Gino Becchi — den unge baryton ved Scala i Milano — et forsøk. Mosaikkbildet må fornyes omtrent hvert år

Hva synes De er mørkest: brunt eller blått?

Det er så å si et „doktorspørsmål," for farver finnes det jo i en uendelighet av grader. Men likevel kan et slikt spørsmål få avgjort betydning, nemlig belysningen ved farvefotografering. Det beste er da å rådføre sig med en god foto-elektrisk belysningsmåler spesielt den som f. eks. i CONTAX III 24 × 36 mm samtidig er innebygget. En dreining på innstillingsringen er nok til å lese av den riktige belysningstid for enhver blende uten omregning. Omvendt kan en lese av den riktige blende for alle lukkerhastigheter. Derfor tar CONTAX III — eieren sine

farvebilder like så lettvindt som ved sort -- hvit — fotografering: Takket være den innebyggede belysningsmåler blir de alle like jevnt og riktig belyst. CONTAX III har dessuten en måle-søker (avstandsmåler i søkeren!) utvekselbare Zeiss objektiver inntil lysstyrke 1 : 1,5, avtagbar kamerabakvegg for lett filminnlegning og mange andre fordeler.

Forlang illustrert katalog hos Deres Zeiss Ikon - forhandler eller direkte fra Zeiss Ikons generalagentur for Norge: Skarpmoen & Co, Dronningensgate 36, Oslo.

Perfekt fotografering med disse tre: Zeiss Ikon kamera, Zeiss objektiv, Zeiss Ikon film!

Fortsatt fra side 36

I LØPET AV 21 MINUTTER

21 minutter gikk de to skib under — så kort var den siste akt i dette historiske drama.

Et under ?

Først med senkningen av disse to veldige slagskib satte japanerne kronen kronen på verket efter den knusende seier ved Hawaii som hadde kostet amerikanerne fem slagskib av deres stillehavsflåte. Med den 10. desember vant Japan sjøherredømmet i det sydkinesiske hav, sikret gjennemførelsen av sine omfattende landingsoperasjoner, knuste den overveldende engelsk - amerikanske slagskibsoverlegenhet (før Hawai 32 mot tremaktspaktmaktenes 21) og forvandlet den til en omtrentlighet (25 : 21). Riktignok er tesen om at slagskib danner kjernen i sjømakten ikke blitt omstyrtet fra grunnen av med sjøslaget ved Kuantan. Men den gjelder fremtidig bare under begrensede betingelser. Nå er det fastslått at slagskib for det første kan senkes fra luften, at de for det annet med sine luftvernskanoner alene er maktløse mot taktisk riktig angripende fly — fremfor alt torpedofly — og at de følgelig for det tredje enten behøver et sterkere passivt vern eller sikring i luften ved jagerfly.

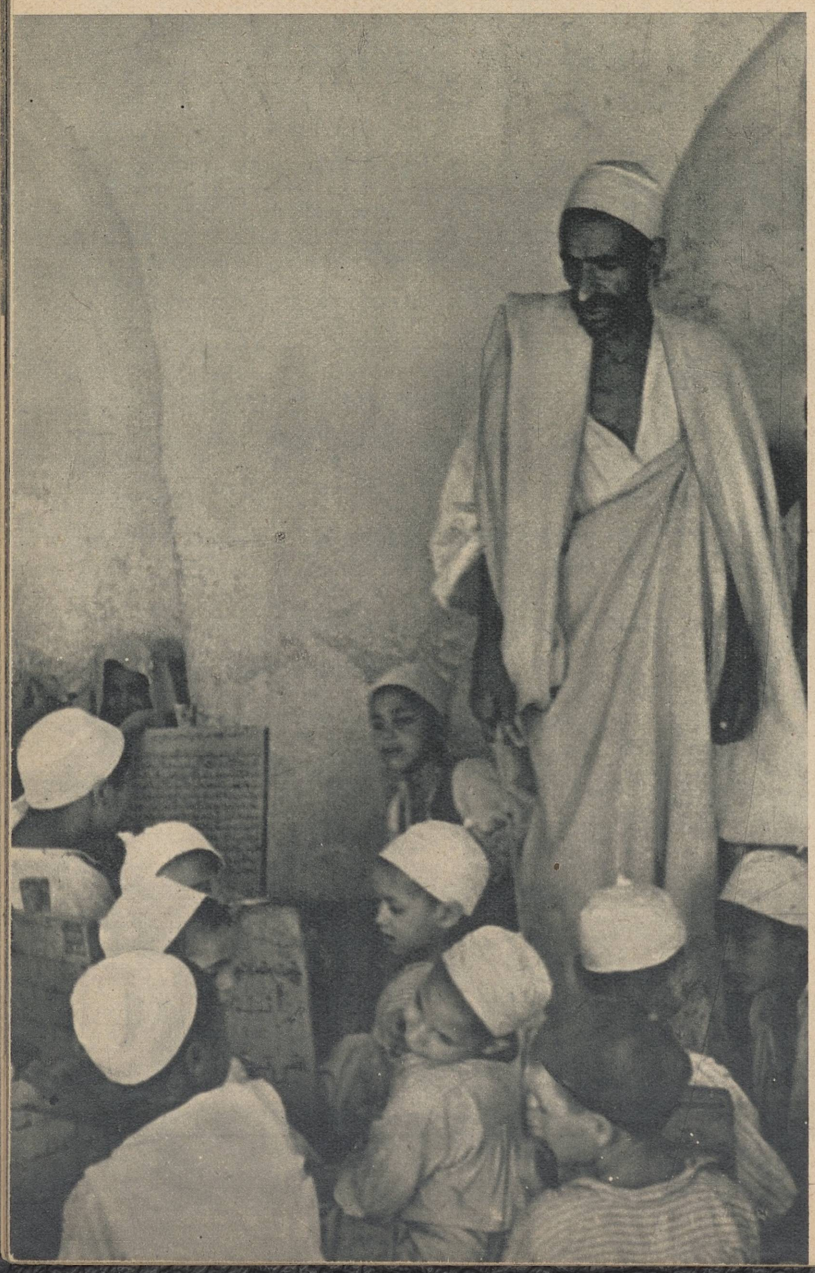
Allikevel betyr selv denne erkjennelse for mange marinesakkyndige og særlig for det store publikum en revolusjon i opfatningen av sjøkrigen. Det er således også forklarlig at der mange steder dukket op tanken om at det ikke kan ha gått riktig for sig med disse senkninger. Man talte derfor om dynamittlastede fly, om menneskelige bomber, om enmannstorpedoer, om supereksplosive stoffer eller om et helt usedvanlig uhell for den britiske flåte. Det må medgis at amerikanerne og englenderne ble fullstendig overrasket av det japanske flyvåpens virksomhet. De hadde (f. eks. gjennem det bekjente amerikanske fagtidsskrift „Aviation") latt sig lulle inn i den tro at japanske fly „med henblikk på hurtigheten og skytestyrken ikke tålte noen sammenligning med vestnasjonenes", at japanske nykonstruksjoner sedvanligvis lå tre år efter, da japanerne „utelukkende forstår å imitere og kopiere". Det ble også sagt at deres „piloter holder sig til tekstboken og er udyktige til enhver improvisasjon". Denne dom dementerte japanerne på den mest avskrekkende måte i de første to krigsdagene. Av øienvitneberetninger på begge sider fremgår det tydelig at der slett ikke skjedde noe under på høide med Kuantan, men at den japanske seier skyldtes helt normale grunner, nemlig streng utdannelse, fremragende våpen, hensiktsmessig taktikk og usedvanlig tapperhet. De betingelser under hvilke de britiske skib ble tilintetgjort kan altså gjenta sig. Nettop dette hever dette luft- og sjøslag til historisk rang.

„Jeg kan det best . . .!"

I Allahs navn . . .

Muhamedanergutter i koranskolen

OVERALT DET SAMME: DET STJÅLNE BLIKK PÅ SIDEMANNENS ARBEID. De unge araber lærer i koranskolen alt de trenger for livet. Læreren betaler de med naturalier

ARBEID MED HÅND OG FOT. Griffel og skifertavle har de ikke. Ved diktat blir store tretavler beskrevet med blekk. Tærne hjelper til og holder blekkhuset

Fotos: Dick

Syv skjørt søndag morgen . . .

... en ung bondekone med sin baby

To ungarske fotos av Kálmán Szöllösy

Været på Kontinentet

I forrige hefte brakte vi en skisse over de meteorologiske stasjoner i den europeiske værvarslingstjeneste. Ved utbruddet av den engelske krig var Europa overtrukket med et nett av værmeldingsstasjoner, hvis masker ble tettere og tettere . . .

Helt til i september måned 1939 kunde man i Europas aviser daglig studere værvarslingskartet med dets korte forklaringer til værsituasjonen i det store og hele tatt og dets prognose om været i de neste fireogtyve timer. Fem, seks ganger om dagen helt til midnatt utsendte Europas radiostasjoner sine værmeldinger; klokken 22.45 om kvelden avbrøt Deutschlandsenderen sin konsert for med sin „melding om været til sjøs" å underrette den europeiske skibsfart om værsituasjonen i Nordsjøen og Østersjøen og gi varsel om uvær, storm og tåke. Efter en sinnrik kode sendte Roms radio hver dag et „Isobarkart" over Middelhavsområdet. Hele Europa samt det nære Østen og de nordafrikanske kystområder er inndelt i 144 flyværsområder; nesten 90 kortbølgesendere ga to ganger i timen melding om værsituasjonen i sitt område til sikring av den europeiske lufttrafikk, og dessuten meldinger om plutselige værforandringer som kunde bringe flyvningen i fare, samt radiovarsler om byger, tordenvær, skypumper, tåke og usiktbart vær, lavtliggende skyer og nedisningsfare.

Med et helt arsenal av vitenskapelige våpen er Europas værforskere fra årtier av i ferd med å utspionere de fiendtlige lufthærers krigsplaner og opspore de veier som deres angrep settes inn efter. På forskjellige steder i Europa stiger hver dag værflyvere op i fem til seks tusen meters høide for å måle temperatur, lufttrykk og høidevindenes hastighet. Enda nærmere enn disse „rekognoseringsfly" kommer „radio-sondenes" speidere inn på livet av den himmelske generalstab for å kikke den i kortene: ved hjelp av små ballonger stiger de femten, tyve og sågar tredve kilometer op i luften helt inn i stratosfæren. Måleinstrumenter ved en ballong, med en ørliten kortbølgesender som automatisk melder deres iakttagelser ned til jorden så at de straks kan utnyttes til bedømmelsen av den foreliggende værsituasjon.

Det er for lenge siden lykkes å fastslå bestemte strøk som syklonene — værforstyrrelsene — gjerne hjemsøker i Europa, nemlig de steder som byr på den ringeste motstand og minste friksjon, f. eks. over hav og lavsletter.

DE STRØK, HVOR SYKLONENE FOR DET MESTE HERJER. De fleste forstyrrelser som øver innflytelse på været i Europa opstår på Atlanterhavet ved sammenstøt av kolde og varme luftmasser. Herfra vandrer de i østlig, resp. nordøstlig retnirg ad den vei som byr på ringe motstand, altså den minste friksjon med jordoverflaten, d. v. s. fortrinsvis over hav og utstrakt lavland. Mest „befaret" blir vandringsvei I som går østover nordenfor Mellemeuropa. Særlig fryktet er en syklon på vandringsveien Vb, som forårsaker kraftig nedbør over store områder og som i Østtyskland kan føre til oversvømmelseskatastrofer

Men om de velger en av disse hovedveier og hvilke av dem, om de ikke bøier av i forveien eller blir stående ubesluttsom ved en korsvei, det har man hittil ikke vært i stand til å si på forhånd. For et eneste stort kuldeutstrålende snefelt, en utstrakt vannflate, en åsrygg eller et fjell kan plutselig få syklonen til å slå inn på en annen vei over Europa således at den kommer til å herje over ganske andre områder enn man hadde formodet . . .

Besøk hos meteorlogen på en fjelltopp

Vi var oppe hos meteorologen på Zugspitze, han som de nede i Garmisch-Partenkirchen kaller for „herr Meteor". Vi sto ute på plattformen i granittårnet.

„Ser De der borte . . .", herr Meteor peker over mot Glocknergruppens ispyramider, „der borte på Sonnenblick stiger også min kollega nå op i tårnet. Og der, på Säntis, står den sveitsiske meteorolog også ferdig. Overalt, på Jungfraujoch og Pïc du Midi, på Schneekoppe og på Brocken, over de norske fjorder og på fyrskibene og fyrtårnene rundt Europas kyster, overalt er meteorologene på dette tidspunkt i virksomhet. Klokken 8 er eteren i Europa opfylt av deres radiomeldinger, det ringer i telefonene, værtelegrammene jager gjennem telegraftrådene, nå gjør Europa op sin vær-status!"

For det indre øie danner der sig et selsomt bilde: man mener å kunne overskue hele det europeiske kontinent fra havene til Alpene og videre ned til Middelhavet, helt til den nordafrikanske kyst. Man synes å se meteorologene for sig med deres instrumenter, — det er tusenvis av dem rundt i den europeiske sirkel, — hvorledes de måler og registrerer. Europas meteorologiske speidertropper er på marsj.

Blikket vender tilbake til virkeligheten. Der står herr Meteor foran sine termometre, leser av og noterer, han kaster et blikk på hårhygrometret, som måler luftens fuktighet, metallskålekorset blinker idet det dreier sig raskt i vinden. Der glinser det i noen glasskuler, slike som skomakerne har hengende foran sine lamper; der begynner sollyset, samlet av kulelinsen til en brennstråle, å tegne inn en brun strek på et stykke papir.

Vi stiger ned i tårnkammeret hans. Det ringer i telefonen. Han melder det ene tall efter det annet inn i mikrofonen: „firehundreogseksten . . . null-null . . . null-en, ni, syv, en . . . toogtyve, -seks . . . null-fire, fire . . . syvhundrefem-, -fire, toogfemti, fire-fire-syv, null-åtte . . . null-null, fireogfemti, ni . . ."

Det var værmeldingen til München sendt i nøkkelord, hvorav hvert tall omfattet en spesiell registrering. Femogtyve meteorologiske målinger og iakttagelser var innbefattet i denne værmelding — temperatur og vindhastighet, skyhøide og synsvidde, barometerstand og luftfuktighet, snehøide og vindretning —, og femhundre slike meldinger går tre ganger om dagen inn til den maritime tyske meteorologiske stasjon i Hamburg. Av ca. tolvtusen

forskjellige meldinger setter meteorologene Europas værmosaikkbilde sammen, et værkart for hver dag. På grunnlag av dette bilde og de forandringer som har funnet sted siden gårsdagen, forutsier de værsituasjonen for den neste dag.

I Bad Homburg er det oprettet et „Forskingsinstitutt for værvarsling for lengere tidsrum", som utsender værvarslinger for ti dager ad gangen. Hvis det hadde eksistert en på vitenskapelig grunnlag avfattet „Hundreårs kalender" med optegnelser av vitenskapelige iakttagere om været i de siste hundre år, så vilde det ha betydd en stor lettelse for værvarslingen. For også de tilsynelatende tilfeldige værforandringer er underkastet bestemte lover, men for å utforske disse lover behøver man et uhyre omfangsrikt observasjonsmateriale fra årtier, ja sågar fra århundrer tilbake. Bare i biblioteket til rikskontoret for værvarsling, som omfatter alle observatorier, værvarslingsstasjoner og meteorologiske forskningsinstitutter, finnes der over 50000 bind, men heller ikke denne boksamling strekker til for å komme til bunns i de hemmeligheter som været i sin oprinnelse, forløp og sammenheng over hele jordkloden byr på. Den av den tyske riksværvarsling hver dag utsendte værmelding inneholder ca. 30 000 sifre. Det utgjør i et eneste år over 10 millioner tall! For med noenlunne sikkerhet å kunne beregne værforholdene for et lengere tidsrum, må man sammen ligne med lignende værsituasjoner i det foregående år, man må gå igjennem og sette sammen millioner av tall, undersøke og underkaste dem en kritisk bedømmelse.

Men forlangendet om å utbygge værvarslingene ennå mer blir stadig sterkere og mer inntrengende; særlig landbruket har lært å sette pris på en god værvarslingstjeneste og venter med utålmodighet på dens utvidelse til å omfatte større tidsrum. Rikskontoret for værvarsling var nettop gått i gang med å opfylle disse ønsker om å utvide værvarslingen i forskjellig henseende; da kom krigen og satte en plutselig stopper for den offentlige værvarslingstjeneste.

Været ble en „militær hemmelighet".

General „Vær"...

I det 16. århundre reddet et uvær den britiske øi fra å bli erobret, en storm splittet den spanske armada. Hvis hertugen av Medina hadde hatt en meteorolog ombord, så vilde den stolte flåte ha unnveket uværet og Englands skjebne vært beseglet! Hvis Napoleon i 1812 hadde kunnet forføie over en pålitelig værvarslingstjeneste og hatt en meteorolog i sin generalstab, så vilde folkeslaget ved Leipzig sannsynligvis ikke ha funnet sted og Wienerkongressen aldri blitt avholdt. I alle kriger og til alle tider har været begunstiget eller hemmet fremmarsjen, latt angrep lykkes eller mislykkes, understøttet slag og beseglet nederlag. Men i denne krig da så mange avgjørende slag utkjempes i luften, da blokadekampen raser på Atlanterhavet og en motorisert krigsmakt må bane sig vei gjennem et nesten uveisomt terreng i øst, i denne flyenes og motorenes krig blir meteorologen en uunnværlig, ofte kanskje avgjørende rådgiver for feltherren og „krigsmeteorologien" et viktig våpen for den som besitter det og forstår å gjøre den riktige anvendelse av det.

Den tyske forsvarsmakts værvarslingstjeneste strekker sig i dag fra Atlanterhavet til Moskva og Donets, fra Hvitehavet til Svartehavet, fra Polarhavene til Middelhavet og videre — helt til Afrika. Men England sitter fanget i sin „splendid isolation", som allerede i lang tid ikke er splendid, men høist smertelig og ulykksalig; ti mens Tyskland er i stand til å innrette sine fremrykninger og angrep, sine rekognoserings- og kampflyvninger, beskytning med fjernkampbatteri og ubåtenes og hurtigbåtenes aksjoner på grunnlag av meteorologiske iakttagelser, så famler England og dets Royal Air Force — ofte bokstavelig talt — i tåke. Når denne krig er slutt vil det bli tid og anledning til å vurdere også de bedrifter og suksesser som dette tyske våpen og dets soldater, krigsmeteorologene, har bidratt til.

Verdenskrigen hadde en avgjørende innflytelse på flyvevesenets utvikling og bidro i første rekke til å skape en europeisk lufttrafikk. Krigen av i dag vil efterlate Europa et verdifullt og for alle tider velsignelsesrikt meteorologisk arvegods: en i alle detaljer fullkommen, gjennemført organisert værvarslingstjeneste, som beriket med krigens tusenfoldige erfaringer i fremtiden vil beskytte Europa mot enhver ulykke som kunde true det fra luften og fra vestens heksegryte...

Fremtidens opgaver

Den opgave å sette i gang værprognoser på langt sikt vil komme til å beskjeftige Europas og verdens meteorologer i årtier fremover, ja kanskje i århundrer. Ti for å kunne skape en forutseende værkalender eksempelvis for et helt år, vil der ennå trenges langvarige forskninger og et kolossalt, tålmodig detaljarbeid. Bare værprognosen for ti dager krevde ved siden av fremstillingen av 2400 kart, beregning og opstilling av statistiske grunnlag som beskjeftiget tre matematisk og meteorologisk utdannede medarbeidere i tolv måneder. For å kunne beregne værsituasjonen for et helt år i forveien måtte altså et matematisk-meteorologisk geni arbeide et helt århundre og ved siden av tegne over 86000 værkart, hvis da ikke vanskelighetene — med hver forlengelse av den tid prognosen skulde omfatte — vilde vokse til det uoverskuelige.

Man har nå opdaget eiendommelige, hittil ikke fullt opklarte, sammenheng mellem værsituasjonene og lufttrykkets fordeling på de forskjellige deler av jorden. Således ser det ut som om sommerens regn på Nyfoundland faller på Færøiene om vinteren, for i den følgende sommer å komme til Berlin; hvis den argentinske høst, som faller i månedene mars — mai, er varm og tørr, da har India en regnfull sommer og en fortreffelig avling; er vinteren meget streng på Aleutene i Beringshavet, hersker der et usedvanlig høit lufttrykk i Sydney i januar, altså vakkert vær, stiger barometret i Canada i april, og er forskjellen mellem høit lufttrykk på Asorene og lavtrykket på Island i samme måned særlig stor, — hvis disse forutsetninger, som sannsynligvis står i et visst avhengighetsforhold til hverandre, alle er til stede

— så kan man i Japan regne med en varm august og at den livsviktige rishøst er sikret. Japans meteorologer kan således i alminnelighet allerede i juni forutsi været for august og dermed yte sitt landbruk, ja sin nasjonale bestående, uvurderlige tjenester.

En grundigere undersøkelse og ytterligere opklaring av slike sammenheng og avhengighetsforhold med den derav følgende nyttevirkning for Europas høst, det vil i fremtiden bli en av de takknemmeligste opgaver for de europeiske meteorologer. Slike værprognoser på langt sikt har sin betydning ikke bare for ernæringen av Europas befolkning, men også for dens sunnhet. Man har konstatert at visse sykdommer „følger" med været i Tyskland har man forfulgt utbredelsen av en influensa-epidemi og brakt på det rene at den bare hjemsøkte de områder, som en uværsfront hadde trukket henover.

Biologene har da også en forklaring til dette på hånden: Spyttet i munnen er legemets dørvokter, som straks kaster ut ubudne gjester eller uskadeliggjør dem; jo penere været er, desto mer oplaget er denne dørvokter, men han blir lat og doven når dårlig vær mishager ham!... Spyttet inneholder bakterier og under stigende lufttrykk blir alle bakterier mer aktive og angrepslystne; som følge av høit lufttrykk vokser altså spyttets bakteriedrepende kraft, som holder sig også når godværet allerede begynner å trekke vekk og de svakere „værømfintlige" bakterier allerede langsomt begynner å slappe av... I ethvert fall synes det sikkert at bestemte bakterier har en svakhet for spesielle værforhold, de trives da bedre, blir mer pågående og farlige, om det nå er fuktig varme eller høit eller lavt lufttrykk. Bare i arktiske luftmasser eller i store høider synes alle skadelige bakterier å friste en kummerlig tilværelse, eller de er bundet til luftens iblandinger, til støv- og sandkorn, som man hyppigst finner i de subtropiske luftmasser og meget sjelden i de arktiske eller høie luftregioner.

Når medisin og meteorologi, biologi og værforskning forener sig til felles arbeid, da vil nok mangen velsignelsesrik opdagelse hjelpe menneskeheten med å verge sig mot dens store og små fiender. Men meteorologiens verdi for det nye Europas fremtid ligger ikke bare i en forhåndsprognose av været; et omtenksomt og forstandig tilbakeblikk kan være minst likså nyttig. Under energisk ledelse av rikskontoret for værvarsling er tyske meteorologer og klimatologer gått i gang med å tegne kart med angivelse av regnmengder og temperatursvingninger til bestemte tider; andre kart angir terminene for maiblomstens og epletrærnes blomstringstid, for høionnen og hvetehøsten i de forskjellige strøk av Europa; på andre kart igjen kan man med et eneste blikk avlese jordsmonnets avkastningsevne for bestemte kulturplanter. Samtidig arbeider biologene med å utforske disse planters livsbetingelser — fra hveten til tobakken, fra vindruen til poteten —. De forsøker å finne ut deres „yndlingsklima" for å plante og kultivere dem der hvor det passende jordsmonn faller sammen med det klima de har forkjærlighet for. Og allerede nå venter ødemarken i det østlige rum på å gi jord og næring for virketrang og produktiv virksomhet og således åpne nye kilder for Europas velstand.

Europa vil bli rikere efter denne krig. Man vil lære å leve i Europa og til livets goder hører også å — bo riktig. Allerede en gang har en meteorolog medvirket ved valget av en passende byggetomt: Schneefernerhaus, Europas nest høieste hotel ble efter det råd som meteorologen på Zugspitze ga, bygget inn i fjellskråningen og ikke på sletten nedenfor, som oprinnelig påtenkt. Når man i fremtiden skal prosjektere boligbygg og industrianlegg, så vil ved siden av arkitekten, nasjonaløkonomen, ingeniøren og sunnhetsråden også den værkyndige bli tatt med på råd.

For Europas meteorologer gis der ennå uendelig meget å utforske, studere og utnytte til kontinentets trivsel og velvære. Om- og utbygging av de europeiske radiosendinger, utbygningen av billedradioen over hele det europeiske rum, det fullkomment utviklede fjernsyn; alle disse tekniske fremskritt vil også komme værobservasjonene, værforskningen og værprognosene til gode.

Kanske... kanskje vil det en gang bli mulig å gå fra defensiven over til offensiven overfor været, å ta aktivt del i skapelsen av Europas vær. Da vilde en av menneskenes gamle ønskedrømmer være gått i opfyllelse; man har allerede gjort så mangt et forgjeves forsøk med haglstenger og værkanoner; efter gjentatte skuffelser har man sågar hatt mistanke til at radiobølgene „spolerer" været... Men om årtier eller århundrer vil kanskje meteorologene virkelig sende elektriske ønskebølger inn i atmosfæren, for i fremtiden på europeisk bestilling å fremkalle „sykloner" og værforstyrrelser, som vanner det tørstende Europa med fruktbare regnskyll og som sender varme vinder over tilfrosne marker. ... Det er slett ikke utelukket, for meteorologien er ennå en ung vitenskap og dens disipler er opfylt av dådstrang og optimisme. *Ludwig Kapeller*

VÆRVARSLINGSTJENESTENS „SPEIDERE" TRENGER HELT OP I STRATOSFÆREN. I 1939 forføiet Europas værvarslingstjeneste over ca. 1000 meteorlogiske stasjoner, som flere ganger om dagen avga sine meldinger til værvarslingssentralene. Dessuten utforsket spesielle værfly luftregionene inntil en høide av 5—6 kilometer. „Radio-sondene" trengte helt inn i stratosfæren. Det dreier sig her om en liten ballong med måleninsstrumenter som er koblet sammen med en erliten kortbølgesender der melder målingsresultater til mottagerstasjonen nede på jorden. På tegningen er også angitt de luftregioner hvor karakteristiske skydannelser har et yndet tilholdssted, fra regnskyen (Nimbus) og tåken (Altostrotus) like til Cirrene, som seiler avsted i en høide av cirka 8—10 kilometer

Tegninger: Heinisch

EN KARIKATURIST OG HANS DEVISE:

„Man må ta sig tid . . .“

. . . hvis man riktig vil nyte

Emmerich Hubers tegninger

EMERICH HUBER

Det mest karakteristiske ved tegneren Emmerich Huber er hans flid, en umåtelig, inderlig kjærlighet til detaljene. Så ofte det enn kan påståes at kunst er „utelating“ — hos Huber er den: utfylling og tilføining. Han ligger under for en overmåte skapende „horror vacui“.

Hva den bringer ham? En lang arbeidsdag, liten fritid, rasjonert søvn — og et begeistret, takknemmelig og hengivent publikum. Man har utbytte av ham, hvis man bare — slik som han selv gjør til å tegne — tar sig tid til å betrakte tegningene hans. Hubers element er ikke vitsen, men humoren. Han vil ikke få leseren til å le, selv om det hender ofte nok, men til å more sig, til en fornøid småleing, noe som lykkes ham helt ut. Han smiler fornøid mot livet, og det smiler forståelsesfullt tilbake. Vi ba Emmerich Huber, det tyske tidsskrift „Illustrierter Beobachter“s tegner, å skildre sitt liv for „Signal“s lesere.

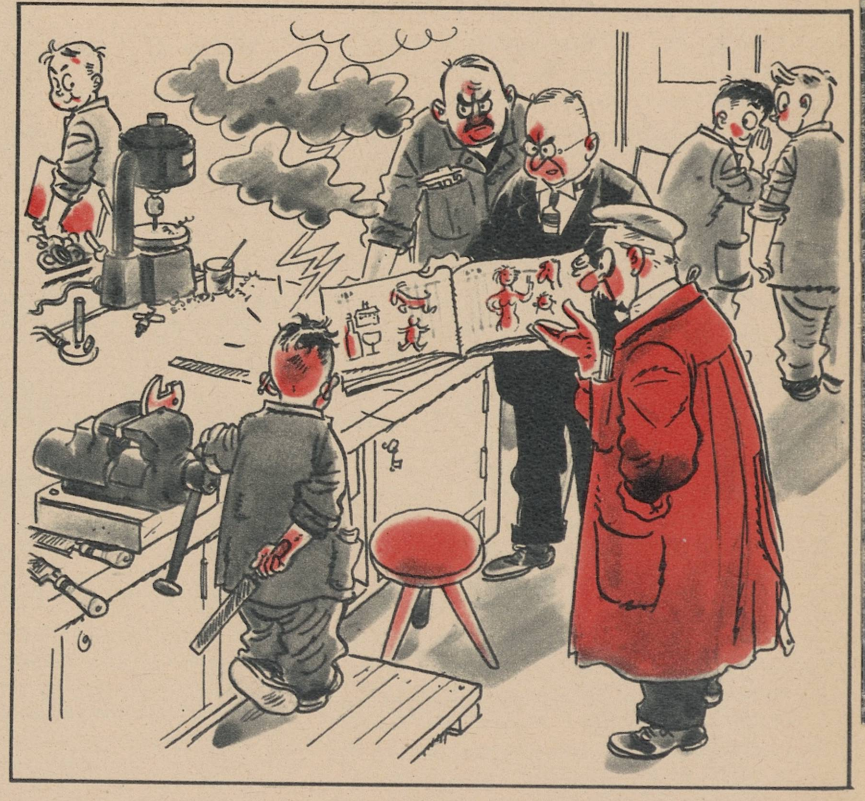
Min ungdom var utrolig lykkelig. Min far var 14 foldig millionær, min mor hadde også penger, og jeg var eneste barn. Den luksus som omga mig på alle kanter, tillot mig allerede fra min tidligste barndom å dyrke mine kunstneriske interesser. Da jeg var 4 år gammel, ble jeg — den 6. mai 1907 — bortført av sjørøvere . . .

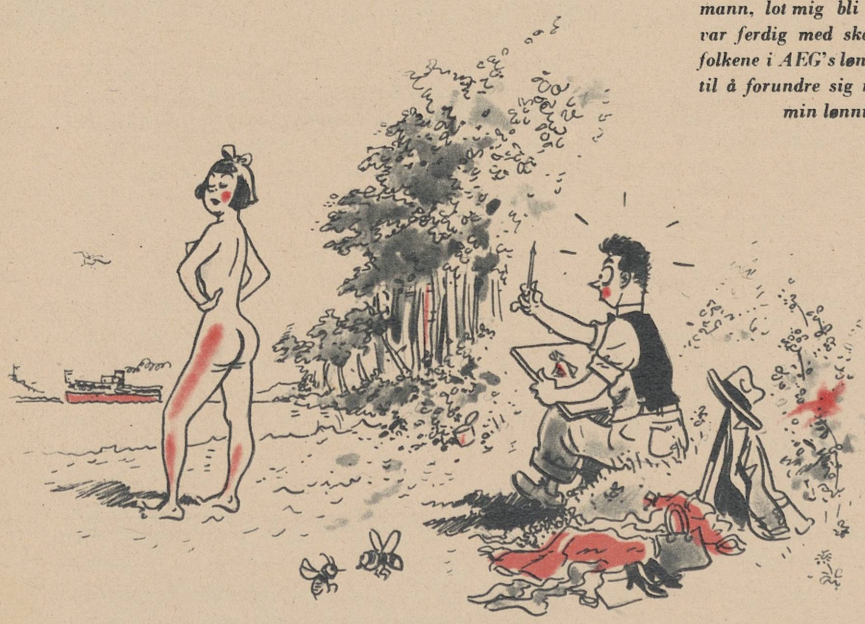
Da den ærede redaskjon nettop truende gjør mig opmerksom på at jeg skal holde mig strengt til sannheten, må jeg her dessverre begynne fra begynnelsen igjen. Det er ergerlig, jeg fant virkelig begynnelsen så god . . .

Altså: naturligvis tegnet jeg allerede som liten gutt, selv om jeg ikke var millionærsønn — men større arbeider fra denne utviklingsperiode eksisterer ikke lenger dessverre. Skoletiden hvor jeg intensivt forsøkte å utfolde mitt talent, har jeg ikke egentlig lyst til å komme videre inn på . . .

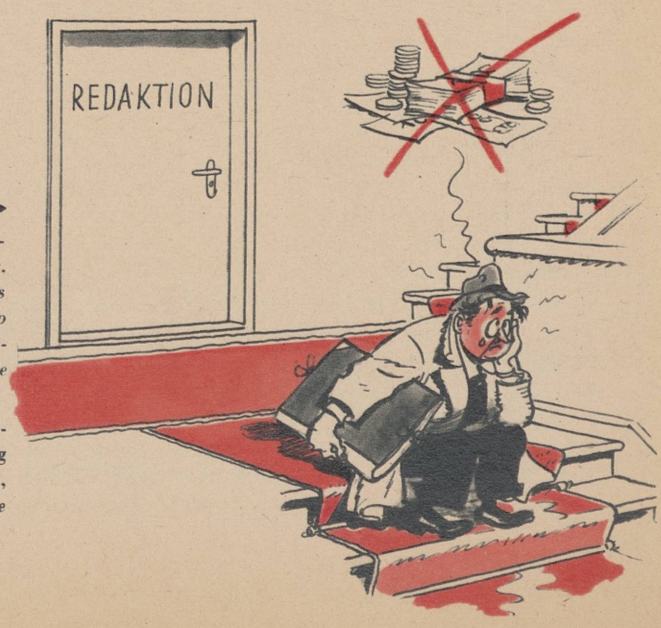
Min far, en meget praktisk tenkende mann, lot mig bli mekaniker, da jeg var ferdig med skolen. I fire år hadde folkene i AEG's lønningskontor leilighet til å forundre sig når de så igjennem min lønningsbok . . .

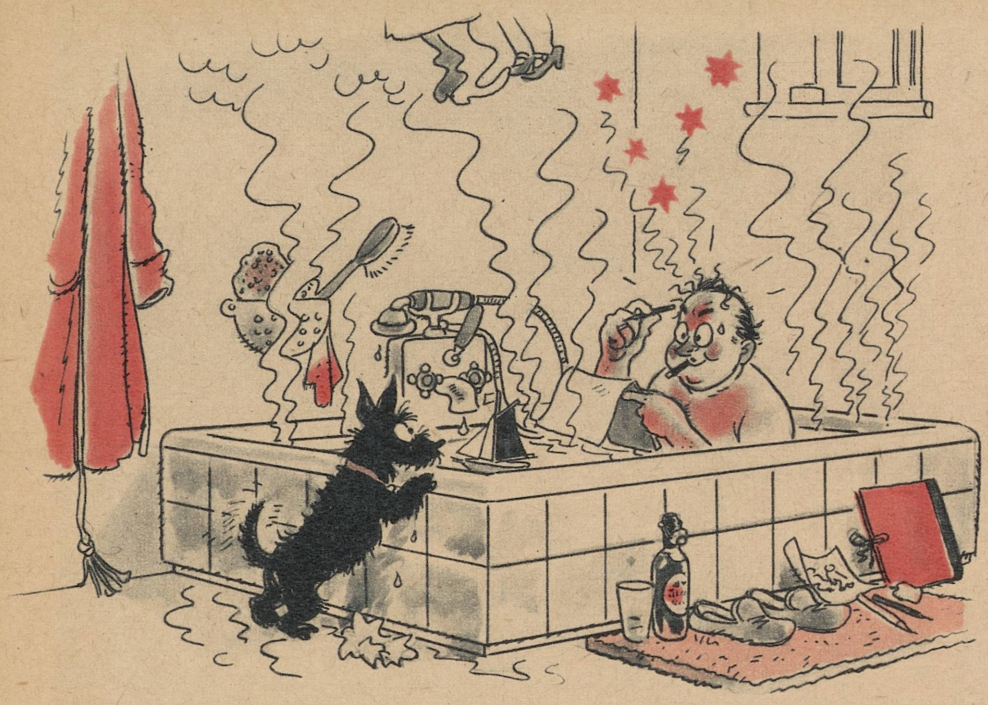

Da jeg hadde vært i lære en lang tid, og efter avlagt svenneprøve hadde lagt ca. 942 kilometer kabler og bygget de mest vanvittige sjaltanlegg, tenkte jeg en dag under mine kunstneriske studier, som jeg dødsens alvorlig drev ved siden av — at det å være tegner, kanskje allikevel var ennå herligere — og begynte så for alvor med det

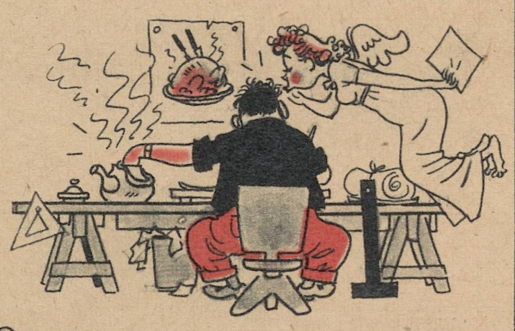
Min videre beskjeftigelse som redaksjonstegner, bruksgrafiker, billedbokillustratør, portrett-tegner osv., skal her bare nevnes ganske kort — mitt medarbeiderskap som humorist i pressen begynte naturligvis heller ikke slik som jeg hadde tenkt mig det . . .

Men det er minst 420 år siden — iallfall forekommer det mig så. Når jeg idag kommer med tegninger til redaksjonen, byr man mig alt en stol og et stykke skråtobakk

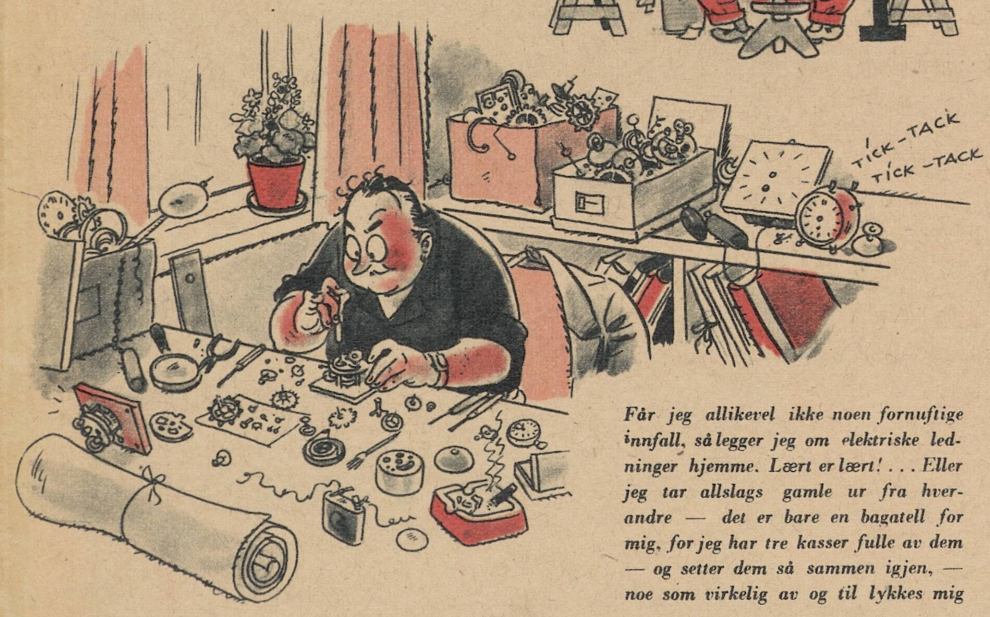

Mine beste innfall får jeg, — var det noen som lo — ? i badekaret. Virkelig! Før krigen satt jeg om formiddagen ofte timevis i vannet med skisseboken

Idag gir min kone mig en tekjele med varmt vann på „varmt-vann løse" dager og plasker så i vannet med venstre hånd og se der, det går slik også!

Får jeg allikevel ikke noen fornuftige innfall, så legger jeg om elektriske ledninger hjemme. Lært er lært! . . . Eller jeg tar allslags gamle ur fra hverandre — det er bare en bagatell for mig, for jeg har tre kasser fulle av dem — og setter dem så sammen igjen, — noe som virkelig av og til lykkes mig

Enhver humoristisk tegner har et motiv, som han gjerne fremstiller og som han er forelsket i. Jeg f. eks. er begeistret for stenalderen og forestiller mig gjerne hvordan det vilde ha vært, hvis jeg hadde levd allerede for 10000 år siden . . .

At alle karikaturtegnere løper omkring med fire øine, forat ingenting skal unngå dem — det er jo en kjent sak, men det må stadig gjentas, forat særlig dameverdenen skal merke sig det. Det hører nemlig til vårt yrke og det skjuler sig ikke noen dårlige hensikter bak det. Mig går det naturligvis også slik

Dessuten vil det også interessere leseren at jeg arbeider hånd i hånd med en læge, en spesialist i gallesykdommer, som jeg alltid henviser de høitærede redaktører til, når de av og til lar gallen løpe over på grunn av min dessverre kroniske upunktlighet ved avleveringen av bestilte tegninger

Til slutt skal jeg besvare redaksjonens spørsmål: „Hva vilde De egentlig helst gjøre?" Og da vil jeg si: helst vilde jeg engang opholde mig et helt år oppe i Tyrolerfjellene som gjeter og — uten telefon og aviser — ikke gjøre annet enn å male kuer, fjell og blomster . . . men da jeg er en lidenskapelig kinogjenger, måtte det da helst være en kino like i nærheten . . .

GOLD PFEIL

Lærvarer

I eleganse, apart form og håndverksmessig arbeid anerkjent som internasjonalt forbillede.

Fremragende produkter fra

Ludwig Krumm A-G, Offenbach/M.

Det hendte under en fotballkamp...

1

„Karl — tannen min verker igjen — tror du vi vinner kampen?"

2

„. . . ! !"

3

„— — —?"

4

„Karl, nå er den ute." Tannen er gått tapt . . .

5

„Mål!" Kampen er vunnet!

En fornøielig scene fra den nye tyske fotballfilm "Das große Spiel" (Bavaria Filmkunst) med Joe Lerch og Gustav Knuth som massør og trener

Fortsatt fra side 22

Villmarkens våpenbrødre

tyske flyvere . . .", og fenrikken er straks overbevist om at de der borte er tyskere, selvom han ikke forstår hva de sier. Han kryper langsomt fremover. En mann kommer krypende efter ham. Han roper: „Finne . . . tinne . . .!" Imidlertid er begge parter ennå mistroiske. Tyskerne blir liggende. De to finnene kryper videre som mot en fiende. Når alt kommer til alt har der hendt de merkeligste ting her: Bolsjeviker er kommet i finske uniformer, sågar med tyske kjennetegn på flyene kom de over de finske linjer. De har ropt til fortroppene på finsk. Slikt lar man sig ikke lure av lenger. Forøvrig er det på høie tid, for pokker, man er allerede blitt opholdt nesten en halv time. Da hveser fenrikken på russisk: „Hendene i været!" De der borte rører sig ikke. Fenriken roper: „Jeg skyter . . ." Der borte fra faller intet skudd. Da er fenrikken plutselig som en katt i to sprang borte hos de fremmede.

Jo, det er tyskere. De sier: „Ja virkelig, dere er finner! Gudskjelov, er fronten så nær? Kameraten min har visst forfrosset hendene, tror jeg." Den andre tilføier: „Vi har tullet omkring her i tre dager, men vi går bare om natten. Maten er sluppet op for lenge siden. Er det langt dit dere skal? Kan man klare det uten ski? Jeg tror ikke vi klarer det. Jeg tror hendene mine er forfrosset. Forøvrig ble vi ikke skutt ned. Vi måtte nødlande ett eller annet sted. Det ble et brudd. Jeg tror jeg snakker tull. Forstår dere overhodet noe? Karl, jeg tror ikke de forstår et ord. De merker ikke hvor lykkelige vi er!" Den andre flyveren retter sig op, men holder på å falle overenne igjen. Til slutt sier han: „Jeg tror knærne mine også er forfrosne . . ."

Fenriken går tilbake til kameratene sine, spenner på sig skiene igjen. Han snakker litt med sersjanten. Så gir han sine ordrer. „Det er tyskere", sier han, „våpenbrødre. Vi må se å få dem vel hjem. De har gjort fordømt meget for oss, de tyske flyverne. De har ingen ski. Til fots går det for langsomt med dem." Han tenker sig om et sekund. Så har han det. „Niilo og Eino, dere er de sterkeste! Vi tar dem på ryggene bort til skogen der. Vi lager to bårer. De må også ha noe mat. Men den får de få på bårene. Bårene må være lange så dere ikke kommer innpå hverandre med skiene. Heng i, vi har ingen tid å tape!"

Ennå er det natt. De to tyskere står der forlegne som om de vilde si: „Vi kan ikke forlange at dere tar oss med. Dere har nok med å klare dere selv." Men da fenriken glir forbi dem, vil de slutte sig til. Men den ene av de to flyverne kan ikke mer, han synker sammen ved kameratens skulder. Da er Niilo og Eino der. De sier intet, peker bare på ryggen, bøier sig og gjør en innbydende bevegelse med hånden. Tyskerne ryster på hodet. Det er umulig. Ikke tale om. De vil følge efter i finnenens spor . . .

Finnene forstår riktignok ikke noe, men de merker hva der er på ferde. Niilo tar ganske enkelt den halvt forfrosne flyveren om hoften og får ham over skulderen sin. Han er en kjempe. Det er ingen sak for ham enskjønt han har en marsj på åtti kilometer bak sig og ennå en på førti foran sig. Nå blir også Eino utålmodig. Han stamper skiene foran sig. Det er ikke annet å gjøre, flyveren må ta en kort ridetur på Einos rygg dersom ikke hele patruljen skal komme i fare. For så meget har han merket at finnene ikke vil hjem uten tyskerne.

De gjør holdt et øieblikk i skogen. Finnene forstår sig på forfrosne lemmer. De masserer flyversersjanten og gir ham varm, sterk kaffe fra termosflasken. De andre har i mellemtiden satt sammen to bjerkebårer med lange bærestenger. Det er riktignok kaldt å ligge slik, men det hjelper ikke. Uten tyskerne vil de ikke hjem. De tvinger dem ned på bårene, gir dem knekkebrød og frossent smør av sine karrige rasjoner og drar avsted, stadig i løipen efter fenriken.

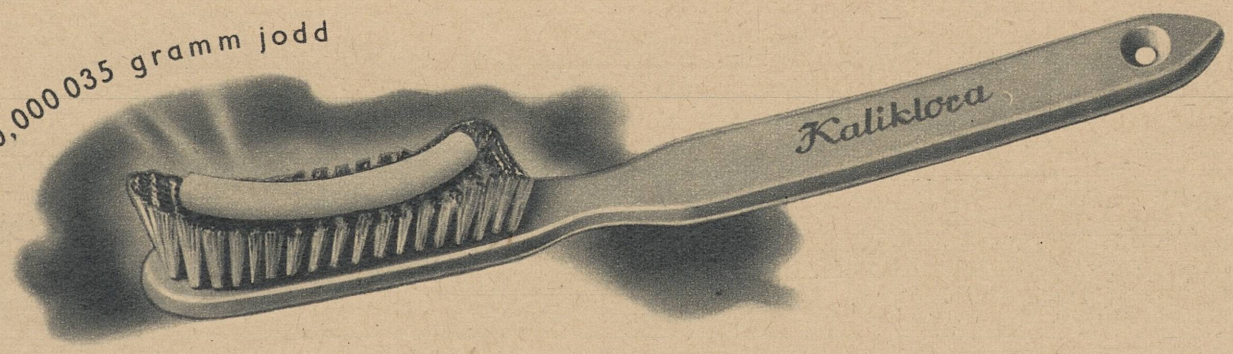
Slik drar de avsted gjennem det øde landet. Litt efter litt kommer morgendemringen. Den varer bare noen timer i Norden og går snart over i kveldskumring igjen. Mennene bærer bårene, og efter noen kilometer skifter de. Også fenriken tar sin tørn. Flyverløitnanten vil i mellemtiden stige av. Man kunde løpe en kilometer selv. Men finnene vil ikke vite noe av det. Terrenget er dårlig, myrjord. Man snubler, man faller. Man kommer ikke med selv på ski. Og grensejegerne har et pokkers tempo til tross for bårene. En gang roper løitnanten til sersjanten sin: „Hvorledes går det?" Han svarer ikke. Da setter jegerne ham ned, masserer ham ennå en gang kraftig. Løitnanten løper nå ved siden av båren sin. Her i skogen ligger ikke sneen så høit. Idet de kommer ut av skogen, må de imidlertid kaste sig ned. En bolsjevikpatrulje! Fenriken har opdaget den i rette tid. Fienden har også merket noe. Han er uten ski. Sovjetstillingen må være nær. Finnene forsvinner atter inn i skogen. Motstanderen skyter et dusin kuler inn i de frosne trestammene, men de finske jegerne er allerede borte. De staver sig fremover på skiene, og selv om mennene med bårene ikke har staver og de skuddparate våpen slenger foran snekappen, holder de tritt med de andre.

I mørket må de gjennem den fiendtlige linje over elven. Den ene båren har de kastet fra sig. Løitnanten har nektet å la sig bære lenger. Men sersjanten kan ikke gå. Kanskje er kneet hans ødelagt . . .

Månen er ennå ikke kommet op. Først da de er kommet over elven, smeller det fra et fiendtlig maskingevær. Der er den første finske feltvakten, de er hjemme igjen. De to mennene som bærer den forfrosne sersjanten, setter nå båren ned og trekker pusten dypt. Der kommer allerede noen menn løpende og bringer de to flyvere til feltlasarettet. Plutselig er der en liten hest, en liten slede. Den tyske løitnant har nettop kunnet rekke den finske fenrik hånden og si: „Våpenbror! Hjertelig takk!", — så er finnene allerede borte, over mot Ahma avsnittet for å avgi rapport, ta saunabad og endelig riktig få sove ut.

I nordens villmark vokser troskapen. Der finnes mange eksempler der på et edelt våpenbrorskap mellem finner og tyskere som fant hverandre her i den felles kamp mot den bolsjevikiske pest. Når ett av disse eksempler her er trukket frem, så taler det for de mange andre, og for det gamle stolte ord: troskap for troskap.

Signal nr. 4. 3. årgang, 2. Februarnummer 1942. / Utkommer hver 14 dag / Sjefredaktør: Wilhelm Reetz, Stedfortreder: Hugo Mosslang / Forlag og trykning: Deutscher Verlag, Berlin SW 68, Kochstraße 22-26
All rett forbeholdes / All rights reserved

Bare en ganske liten mengde jodd

trenger ved tannpleie med jodkaliklora inn i munnens slimhud og videre inn i blodet — og allikevel er virkningen forbausende. Til forebygging og helbredelse av betennelser i tannkjøttet, som ofte trenger inn med løsning av tennene (paradentose), såvelsom mot ømfintlige tannhalser. Det gis på grunnlag av den medisinske litteratur og efter mange tusen lægers og tannlægers godkjennelse intet bedre middel. Hvis det trenges en mer intensiv virkning, benytter man efter lægens opfordring „sterkjodd-kaliklora".

Fåes bare i apotekene

Signal

Opdaget
i Tyskland:

Rosita Serrano

Den vakre chilenerinne vant sig med sine sanger hjemstavnsrett i Tyskland og ble gjennem radioen en av yndlingene til millioner av tyske soldater

Foto: Quick